

oázis

Erőforrásunk a család

Foto: Varga Kata

KOPOGTATÓ

A házasság nem magánügy, hanem országépítő közügy. Isten azt az építőkövet választotta ki, amely a világ szemében kicsi és megvetett: a családot. Erős családokban nevelődnek a hazának erős gyermekei.

A KÖZÉLET ÉS MI

Tartalom

A Kiadó és a Szerkesztő oldala.....	3
A keresztények és a közélet (tanulmány)....	4
Mindennapjaink	10
Egy csoport életéből	32
Lépcsőházi beszélgetések	34
„Tedd könnyűvé énnekem...”	35
Élő háziszentély	38
A pápára figyelünk	40
Tilmann atya válaszol	41
Levél egy politikushoz	42
Gyereknövélde	45
Gólyahír, Óriási apróságok (gyerekszáj).....	47
Nincs boruk!	48
Hírek	49

Az Oázis előállítási ára **280 Ft**.
Amennyiben tehetitek,
kérjük, támogassátok az újság
megjelenését
(Családok a Családért Egyesület,
73200134-10000434
számlaszámon,
„Oázis” megjelöléssel).

Szeretnénk ezúton köszönetet
mondani mindazoknak,
akik anyagilag is támogatták
szerkesztői és kiadói
tevékenységünket.

Következő számunk címe: „GYERMEKÜNK SZÜLETIK”

Szeretnénk megfigyeléseinket, tapasztalatainkat összegyűjteni és a fiatal házásoknak átadni. Hogyan tudjuk a ránk bízott életet már a fogás előttől, majd kilenc hónapon át és különösen a születés utáni első évben a legjobban szolgálni? Továbbra is várjuk írásaitokat (lapzártá november 15.) *nem csak* a megadott témával kapcsolatban, ha családotokban vagy környezetetekben tapasztalt élményeitekkel meg szeretnétek ajándékozni másokat:

Sallai Tamás Karikó Éva

Sallai Tamás, Karikó Éva hp. 2040 Budaörs, Ószirózsa u. 15.

Tel.: 23/421-088, e-mail: evatom@uze.net

OÁZIS 2002. szeptember, XII. évf. 3. (31.) szám, a Családok a Családért Egyesület (Magyar Schönstatti Családmozgalom) lapja, keresztény szellemiségű házas- és családpedagógiai folyóirat. Megjelenik negyedévenként. Felelős kiadó: Az Egyesület elnöke, 8272 Óbudavár, Fő u. 11. Tel.: 87/479-002, schoenst@axclero.hu, www.schoenstatt.hu/oazis • Főszerkesztő: dr. Sallai Tamás és felesége, Karikó Éva. Szerkesztették: Benkő Ágota, dr. Csermák Kálmán és Alice, dr. Endrédy István és Cili, Fleischer Zoltán és Andrea, Gódnay Róbert és Rita, Gólya Zoltán és Ottília, Komáromi Ferenc és Mária, Kuslits Károly és Panka, Varga Károly és Erika, Weeber Tibor és Saci • Rajzok: Ozsvári Irmí, Karikó Éva • Nyomdai előkészítés: Palásthy Imre • Nyomás: OOK-Press Nyomda, 8200 Veszprém, Csillag utca 5. Ez a kiadvány a Szociális és Családügyi Minisztérium támogatásával készült.

Kedves Családok!

Vizsgáljatok meg mindent, fordul hozzánk felszólításával Pál apostol. E felszólításnak engedelmeskedve szeretnénk ebben a számban a közéletéről elgondolkodni.

Pál apostol felszólítása föltételezi rólunk azt, hogy képesek vagyunk különbséget tenni, vagy legalábbis meg tudjuk tanulni a különbségtevést. Nem csak intellektuális teljesítményről van szó, hiszen a *megszokotthoz* érzelmileg is *kötődünk*, és az akaratumkkal is kitartunk mellette.

Vajon mennyire tud ez a felszólítás hatékony lenni nálam, nálad? Vannak kérdések, élethelyzetek, melyek vonatkozásában okkal, ok nélkül nem jöhet szóba, hogy megvizsgáljuk, mélyebben átgondoljuk őket, éppen mert a megszokotthoz való kötődésünk folytán a reakción reflexszerűen, magától értetődően jön elő, a gondolatforma, a magatartásminta mélyen belénk vésődött, és kényszerítő erővel nyomul előre, nem is engedi, hogy eszünkbe jusson, hogy másként is gondolhatnánk, másként is cselekedhetnénk az adott helyzetben.

A lét határozza meg a tudatot, mondják, és ebben jókora igazság van. Gondoljunk bele pl., hogy akinek 1945-ben sok földje volt, s annak nagy részét elvették tőle, hogyan gondolkodott (és érzett) a földosztásról, és hogyan az, akinek

nem vagy alig volt földje, és kapott földet! A nagypocakú teve nehezen tudja magát a kiskapun átvonszolni. A gazdag ember tudata hasonlóképpen nehezen alakul át keresztényivé. Aki kellemes életkörülmények között él, azt nagyon mélyen meg kell, hogy érintse a Jóistentől jövő halk jelzés ahhoz, hogy kész legyen a saját élethelyzetét a társadalmi igazságosság szempontjából felülvizsgálni. Vizsgáljatok meg mindent, a jót tartsátok meg. A kor jelei által erre akar bennünket készíteni a gondviselő Isten.

E számunk tehát a közéletről szól, és azokról, akikről a közélet szól: mindnyájunkról. Köztünk azokról, akik a közélet előterében vannak. Például politikusokról, akiknek hűbátása a köz ügyeinek felelős irányítása, intézése vagy intéztetése. Például az újságírókról, akiknek hivatása, hogy valóságúen tájékoztassanak, a köz javáért szót emeljenek, az olvasóknak sajátos eszközeikkel a szó legjobb értelmében hasznukra legyenek. S még egyszer: mindnyájunkról, gyarló emberekről szól, akik *éleszteni* akarjuk magunkban a *jó szándékot, fejleszteni a hozzáértést*, akik tenni akarunk azért, *hogy lehetőleg minél több mindenki és minél több minden, minél jobbra váljon*.

Minden családot szeretettel üdvözl:

A keresztények és a közélet

Bevezető megjegyzések

Amikor a rendszerváltozás után megalakult a KDNP, gondoltuk, milyen jó, hogy immár van egy párt, amelyik a keresztény lelkületet, elveket, értékeket viszi be a közéletbe, a politikába. Ennek a KDNP-nek a történetét önismereti tanfolyamanyagának is tekinthetjük: ilyenek vagyunk, mi „keresztények”.

Azoknak, akik őszintén vágyakoznak arra, hogy keresztényekké váljanak („Hiszek Uram, segíts hitetlenségemen!” Mk 9,24), utat mutatnak a minden kornak ajándékozott prófétai személyiségek. Ilyen személyiségnek tartjuk és éljük meg sokan Kantenich József atyát, a katolikus Schönstatt-mozgalom alapítóját. Az ő szellemiségéből merítve gondolkodunk el a következőkben a közéletéről.

Egy adott közélet mibenléte az *meghatározó ráhatások eredménye*. A ráhatások egészében különböző és különböző jelentőségű elemek vannak. Köztük az „emberi tényező” talán a legjelentősebb.

Az emberi tényező hatása és hatékonysága sokban függ az egyes személy, illetve egy adott pártot vagy más közösséget alkotó személyek rátermettségétől, hozzáértésétől és hozzáállásától, s utóbbin be-

lül attól, mennyiben él bennük az a tudat és az a meggyőződés, hogy igenis tőlük (is) függ, hogyan alakul a közélet. Ez a személy, ezek a személyek mi vagyunk mindannyian: családjaink tagjai, községünk, városunk lakói, Magyarország állampolgárai.

A rátermettséget fejlesztheti, a hozzáértést és a hozzáállást elsajátíthatja, dolgozhat rajta, amennyiben hatékonyan feléleszti magában az ez irányú készséget.

„A jó pap is holtig tanul” szólóige arra utal, hogy az emberi léthez és mivelthoz hozzátartozik a folyamatos tanulás, képzés, önképzés. Ez az igazság ma különösen is aktuálissá és kiterjedté vált. A mindennapi élet olyan gazdag és sokrétű, annyi lehetőséget magában rejtő, hogy alig lehetne létezni a felénk áramló ismeretek ésszerű befogadása nélkül. Régen az ismeretek tömege kisebb volt, ami nagyobb alaposagra adott lehetőséget. A mai ismeretek, a tájékoztató vagy félretájékoztató anyagok óriási tömege felszínességre csábít, melynek tudatosan kell ellenállnunk. Fáradozunk azon, hogy szabályozzuk az érintkezésünket az információs, tömegkommunikációs eszközökkel, hogy a dolgok, történések mélyére hatoljunk, hogy szert tegyünk önismeret-

re, emberismeretre, a közösségi, társadalmi folyamatok ismeretére.

Ki keresztény?

Két csoportra oszthatjuk az emberiséget: egyik csoportot azok képezik, akik kereszténynek mondják (hiszik, vallják, tartják) magukat, a másikat a többiek.

A nevezett csoportokat további két-két csoportra oszthatjuk:

Egyik csoport a keresztények, a másik a nem-keresztények.

Ez négy csoportot jelent: 1. Magukat kereszténynek mondó keresztényeket, 2. a többi (azaz magát nem kereszténynek mondó) keresztényt, 3. a magukat kereszténynek mondó nem-keresztényeket és 4. a többi nem-keresztényt.

Itt az első két csoportról van, illetve lesz szó: a magukat kereszténynek mondó keresztényekről, és azokról a keresztényekről, akik nem mondják magukat kereszténynek, nem is tudják, hogy ők keresztények, de valójában azok.

Azt, hogy ez így van, megta-
pasztaljuk a mindennapi életben és ez a Katolikus Egyház tanítása is. (Lumen Gentium 14,16)

Mi az ismérve annak, hogy valaki keresztény vagy sem? Keresztény, aki törekszik egész életét – gondolkodását, döntéseit, tetteit – Isten szándékai szerint alakítani. Közöttük vannak, akik a katolikus,

az egyéb keresztény vagy más, nem keresztény vallás keretében ismerik föl Isten szándékait, vannak, akik más, valláshoz nem kötődő módon teszik ugyanazt.

Miért fontos ez a megkülönböztetés? Azért, mert e nélkül a tisztánlátás nélkül nem lehet sem élő egyházként, sem megújuló társadalomként létezni. Mondani sokat mondhatunk magunkról, de a gyümölcseléseinkről ismernek meg bennünket, akik erre képesek (és nem a látszat szerint ítélnek).

A keresztények részvétele a közéletben

Mint keresztények és egyúttal állampolgárok többféleképpen lehetünk a közélet alakítói, befolyásolói. Részt veszünk aktívan a politikában. Más módon, pl. civil szervezetben keresztül válunk tevékenyvé. Mint választópolgárok élünk e jogunkkal. De azok is, akik még a választásoktól is távol tartják magukat, e magatartásukkal befolyást gyakorolnak, ami azonban, úgy tűnik, nehezen nevezhető felelősségteljes állampolgári magatartásnak.

Mit tesz és nem tesz egy keresztény politikus?

Mindig a legjobb meggyőződése szerinti igazságot mondja, akár barátról, akár ellenfélről van szó. Nem hazudik, nem igyekszik máso-

kat lejártni, de tisztázó szándékkal hatékonyan vitatkozik általa tévesnek tartott nézetekkel, illetve bátran leleplezi a hátsó, károsító szándékot takaró megnyilatkozásokat.

Következésképpen dolgozik azon, hogy meggyőződése, nézetei igazak, megalapozottak, világosak legyenek és képessé váljon arra, hogy azokat világosan, meggyőző és vonzó módon tudja kifejezni, megokolni, képviselni.

Ha akár szóban, akár döntésben hibázott, beismeri és lehetősége szerint jóváteszi hibáját. Hisz a szeretet erejében, szereti azokat is, akik ellenségeként viseltetnek iránta.

A társadalom különböző területeire, problémáira, kérdésköreire vonatkozóan igyekszik a legmegalapozottabb, a keresztény lelkületből és felfogásból fakadó, a társadalomról szerzett valós megtapasztalásokon alapuló, az egyének és a közösségek javát leginkább szem előtt tartó nézeteket kialakítani.

Ilyen például az ún. szubszidiaritás elve, miszerint azt, amit egy kisebb egység (pl. a család) fel tud vállalni, az azért való felelősséget a nagyobb egység (pl. települési önkormányzat) ne ragadja magához, hanem, ha kell, segítse az olyan kisebb egységeket, melyeknek valamilyen egyedi ok miatt lehetetlen vagy túl nehéz a felelőségnek megfelelni.

Fentiek értelmében nem szegődik szélsőséges, egyoldalú nézeteiket valló párthoz vagy egyéb csoportosuláshoz, melyek kiragadnak és elabszolútizálnak egyes értékeket, hanem a maguk harmonikus egységében látja azokat.

A saját nemzetéért érez közvetlen felelősséget, de tiszteli a többi nemzetet is, elismeri azok sajátos értékeit.

Nagyra értékeli az egyes ember szabadságát, de tudja, hogy a szabadság mindenkié, azaz az egyik ember szabadsága korlátozza a másikat, ezért nem lehet híve egy olyan liberalizmusnak, mely tág teret enged annak, hogy egyesek a többi ember rovására éljenek a szabadság lehetőségével, ami úgy az egyes személyiség mint a közösség rombolásához vezet.

Tudja, hogy az ember egyedi személyiség és egyúttal közösségi lény. Egyén és közösség kölcsönhatásban egymásra van utalva, szükséges, hogy egymást kölcsönösen elismerjék, erősítsék és segítsék.

Mindenekelőtt pedig világos számára, hogy aki kiragad egy bár fontos, de nem abszolút értéket – akár a nemzetet, az anyagi jólétet stb. – és azt teszi mindenek fölé, az nem ismeri és nem ismeri el Istent. (Általában megállapíthatjuk, hogy az olyan felfogás, amely bármely teremtett valóságot mindenek fölött való-

nak tekint és ennek értelemben annak minden mást alárendel, nem egyeztethető össze a kereszténységgel.)

Ismeri az egészséges család egyenértékűen semmivel (pl. „jó” nevelőotthonnal) sem helyettesíthető értékét a jövő nemzedék fejlődése számára, ezért egyik legfőbb feladatának tekinti a családok egészségessé, erőssé válásának támogatását. Támogatja az erre irányuló kutatásokat, képzéseket.

Amennyiben házasságba lép, bevonja házastársát elgondolásainak a kialakításába annak tudatában, hogy ketten egymást kerék egészé tudják kiegészíteni.

Mit tesz és nem tesz egy keresztény választópolgár (nem politikus)?

Tájékozódik és igazi keresztény, az egyes ember és a közösség valóságának megfelelő ítéletet alkot, felfogást tesz magáévá.

Gondosan meggyőződik az egyes politikusok, politikai pártok elveiről, gyakorlatáról. Keresi a „jók között a legjobbat”, a „gyarlók között a legkevésbé gyarlót”.

Kizárja a kereszténységgel össze nem egyeztethető nézet(ek)et valló pártok támogathatóságát, választhatóságát. Ehhez igyekszik szert tenni a „szellemek megkülönböztetésének” adományára. (Gondoljunk bele, hogy hány keresztény-

nek kellett hagynia magát megteveszteni ahhoz, hogy Hitler és társai szabad választásokon parlamenti többségre tehetek szert! Ez csak úgy válhatott lehetségessé, hogy a keresztények kereszténysége nem volt olyan, hogy általa képesekké váltak volna arra, hogy az ígéretesek és a „szókimondások” mögött meglássák a „nemzeti” „szocialista” párt igazi arcát, és ezért közreműködtek abban, amivel ez a szellemiség és párt súlyos károkat okozhatott nemzetek, közösségek egész sorának. Kentenich atya egy, a nemzeti szocializmusra vonatkozó kérdésre ilyen választ adott: Nem találok helyet ezen a mozgalmakon a keresztvíz számára.)

Részt vesz a választásokon.

Ha képessége és lehetőségei megengedik, ott, ahol erre lehetősége nyílik, igyekszik a közéletre vonatkozó megalapozott, keresztény nézeteket terjeszteni (pl. olvasói levél formájában).

Fölindítja magában a szeretet lelkületét a kormányzásban résztvevők iránt. Nem enged meg magának rendetlen, meggondolatlan, negatív gondolatokat és érzéseket irántuk. Amikor hibát észlel a megnyilatkozásaikban, döntéseikben, először megnézi, hogy ő a maga felelősségi körében elkövetett saját hibáihoz hogyan viszonyul s csak azután fogalmazza meg bírálatát.

Isten előtt belső szolidaritást vállal a közélet szereplőivel és szívből kívánja nekik mindazt a világgosságot, tisztességet és erőt, melyre feladatuk elvégzéséhez szükségük van.

Ellenáll az ellenőrizetlenül elterebélyesedni akaró meddő fecsegésnek.

Amennyiben házastársa és családja van, tudatosítja magában, hogy úgy a férj mint a feleség számára is az első és legfontosabb feladat saját házasságuk ápolása és erősítése, olyan gyerekek nevelése, akik később nem lesznek félrevezető reklámok és propagandák játékszerei, hanem saját ítéletet lesznek képesek alkotni és saját személyes döntések meghozatalára lesznek képesek.

Schönstatt és közélet

Kentenich József atya, a Schönstatt-mozgalom alapítója 1949-ben e következő mondatot írta le:

„Látjuk, hogy a Nyugat összeomlik és hisszük, hogy az a dolgunk, hogy innen kiindulva mentőmunkálatot folytassunk, fel- és kiépítést végezzünk.” (A Nyugat (Kentenich atya szóhasználatában: Abendland) azt a társadalmat jelenti, amelyik a legnagyobb aktív szellemi és gazdasági erőt tudta mozgósítani az elmúlt századok folyamán. Azt a társadalmat, amelyik a „külső

világ” – a Kentenich atya által 1912-ben, tevékenysége kezdetén „makrokozmosznak” nevezett világ – felfedezésében és lehetőségei kiaknázásában nagy előrehaladásra tett szert, viszont elmaradt saját belső „mikrokozmoszának”, emberi világának, élete értelmének és céljának felfedezésében és betöltésében.)

Amikor Schönstatt a mentés és építés ilyen értelmében igényt támaszt a közélet hatékony befolyásolására, akkor alapvető keresztény célkitűzések megvalósításának – talán nem eléggé kitaposott – útjára lép. Hidat ver egyfelől a keresztény vallásosság néha véka alá rejtett világgossága, másfelől a világ, a társadalom, a mindennapi élet közé. Tudatosítja, hogy az egyház létének értelme az, hogy hasson, hogy, mint kovász a tésztában, változást vigyen végbe a társadalomban.

Kentenich atya kidolgozta és kitaposta korunk számára, hogyan vihetjük át a keresztény hit nagy igazságát és valóságát a mindennapi életbe. A dachau koncentrációs táborban a legnehezebb körülmények között ezért olyan élet alakulhatott ki az ő személye körül, melynek légkörét az általa Dachauban szerzett Otthon-dal jelenít meg méltó szavakkal, melyből a következő részlet ad ízelítőt (forrás: Himmelwärts (Ég felé), Schönstatt Verlag 1973 (1990. évi kiadás)):

1. Ismered az országot, mily meleg, meghitt, / mit magának az Örök Szeretet épít, / ahol melegen dobognak nemes szívek / és egymást áldozatkészen viselik el; / hol – szívükbe rejtve egymást – izzanak / és Isten szívéhez egyre áramlanak, / hol szeretetfolyamok frissen buzognak, / hogy oltsák szeretetszomját a világnak?

3. Ismered az országot, mint a mennyország, / a szabadság hőn óhajtott birodalmát: / ahol nagylelkűség, illendőségérzet / mindent, mi

lehúz, könnyedén legyőznek, / ahol örömteli döntések születnek / Isten halk kívánságai mellett, / melyek törvénye szerint a szeretetnek / mindenütt győztesen fölülkerekednek?

5. Ismered az országot, Isten álmát, / mellyel az Úr ajándékozta meg magát: / ahol az őszinteség kormányoz mindig / és az igazság diadalmaskodik; / ahol a jogosság szent mértéke szerint / mérik az ember mulasztását, tetteit; / ahol szeretet egyesít szívet-lelket, / mert irányít bennünket az Úr és Mester?

Kedves Családok!

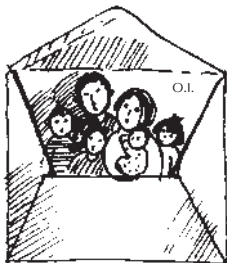
Az általatok, hozzátartozóitok, barátaitok, munkatársaitok, ismerőseitek, üzleti partnereitek stb. által felajánlott 2000. évi személyi jövedelemadó 1%-ából 495.901 Ft-ot kaptunk. A tavalyi októberben átutalt összeget teljes egészében szálláshelybővítésre használtuk föl.

Köszönjük!

Adószámunk továbbra is: 19265836-1-19

Csak lenne nagyobb bátorságunk és képességünk arra, hogy a nagy eszméinket továbbadjuk, vagy helyesebben, sokaknak megvan a képessége, de a sarokban állnak, túl melankolikus a beállítottságuk. A pünkösdi fergeteg kellene, hogy annyit rázzon és rángasson bennünket, míg a kis családunk még inkább hagyja, hogy a küldetés-tudat és a nagy hivatás hordozza...

(Kentenich atya)

Magyarság és a család

A vasfüggöny lebontása után a magyar nép legfőbb vágya a talpraállás volt, behozni a lemaradást, elfoglalni helyünket Európában. Hamarosan azonban szembetaláltuk magunkat egy másik problémával. Rendszert váltani, gazdaságot talpra állítani nagy feladat, de – úgy tűnik – rövidebb idő alatt lehet, mint nagybetűs EMBER-t formálni.

Tekintsünk a probléma mélyére: Egy autó javítása néhány órát, egy ház felépítése 2-3 évet vesz igénybe, de a diófa 15 év múlva fordul termővé. Az igaz ember formálása hány évig tart? Szent István ezt a munkát elkezdte, de csak Szent László beszélhetett arról, hogy Magyarország keresztény.

Hogyan tudunk ebben az új környezetben, az egyesült Európában magunkra találni? Melyek azok a magyar sajátosságok, amelyek segítenek megérteni önmagunkat, amiből megújulhatunk, és mit adhatunk mi Európának?

Helyzetünk sok tekintetben hasonló a 2000 évvel ezelőtti őskeresztények, de az 1000 évvel ezelőtti magyar őskeresztények életéhez is.

Pogány környezetben éltek a hitüket és váltak igaz emberré. Hogyan tudták ezt megoldani?

Úgy, hogy az otthonaikban, a házukban teremtettek keresztény légkört.

Mit tesz tulajdonképpen a légkör?

Felébreszti, támogatja és erősíti az életet. Pontosan így hat például egy anya az otthonában.

Amikor őseinknek az Etel-közben szűk lett a hely, és a környező népek túl sokat háborgatták nyugalmukat, elindultak új otthonot keresni. Nem birodalmat akartak hódítani maguknak, hanem otthonot.

A magyarság végül Szent István király vezetésével megvetette lábát Európa népei között. Átvette és továbbfejlesztette a kor legújabb vívmányait, de úgy, hogy az idegen eredetien magyarrá változott. A kereszténység István számára már nem csak felvett, hanem megélt mély hitté vált, ami rajta keresztül aztán magyarrá jól láthatóan az Árpád-házi szentekben lett.

A kard szerezte meg ezt a hazát, és a kereszt tartotta meg!

Az Árpád-ház női szentjei és boldogjai: Erzsébet, Margit, Kinga, Gert-rúd, Jolánta, Skóciai Szent Margit, Portugáliai Szent Erzsébet, Prágai Boldog Ágnes csodálatos magasságba emelték a keresztény nő eszményképét.

Amíg őseink, a régi korok vitézei a harcmezőn jeleskedtek, addig a magyar nagyaszonnyok vezették, fejlesztették, védték az udvarházak életét.

Gizella, Lórántffy Zsuzsanna, Zrínyi Ilona és a többiek méltán emelték európai színvonalra otthonaikat, gazdaságaik életét megalapozva a magyar nők hősie, az életet megtartó és fejlesztő nimbuszát.

Mai világunk hasonlít egy korszerűen felszerelt konyhához, melyből néhány hete hiányzik a háziasszony. Miért a sok családi tragédia, öngyilkosság, fogyó népesség? Miért viseli meg jobban a mi népünket a modern korforduló válsága? Azért, mert otthont szerető nép vagyunk, és nehezen viseljük a lelki otthontalanságot.

A harmadik évezred küszöbén egy új országépítés előtt állunk. Az emberi lelkekben kell egy új országot építeni és ez a munka természeténél fogva lassabban megy, mint a rendszerváltás, a jogalkotás, vagy más emberi tevékenység.

Hol kezdhető, hol végezhető ez?!

1000 évvel ezelőtt népünk kereszténnyé válása, az evangélium befogadása egy családi otthonból – egy házasságból – indult ki. Számunkra jelértékű, hogy a szent magyar királyi házasságból nemcsak gyermekek, hanem keresztény Magyarország is született.

Mit üzen ez számunkra?

A házasság építése = ország építése.

Krisztus újjászületése az emberi szívekben Isten szava által történik. A hitből fakadó élethez légkörre van szükség. Így volt ez az ősegyházban, amikor a keresztények családi otthonokban találkoztak, István király házában is és így van ez ma is.

Ahhoz, hogy Krisztus újra megszülessen, olyan térségre van szükség, ahol a keresztény élet növekedhet. Ez a térség a családban teremthető meg, mely a személyiség bölcsője. Itt dől el, hogy konzumidióta vagy eredeti személyiség fejlődik egy emberből.

A középiskola, az egyetem egy emberből tanult, igaz emberfőt, míg másokból kitanult gazembereket nevelhet: az embert az otthon, a család alapozza meg.

A házasság nem szerencse dolga, hanem két ember elhatározása és folyamatos munkája. A fiatalok bizalma vagy bizalmatlansága a házassággal szemben, nagymértékben a szülők házasságától függ. A gyermeknevelés sem elsősorban módszer kérdése, hiszen a legnagyobb biztonság a gyermek számára a szülei egymás iránti szeretete. Ha ezt érzékeli egy gyermek, ak-

kor a „legtöbbet kapta, mi adható”. Ezért merjük azt állítani, hogy a házasság nem magánügy, hanem országépítő közügy. A ház is építőkövekből, téglákból épül fel, ha annak szilárdsága nem megfelelő, a ház sem stabil.

Az okos ember sziklára, így Szent István is házát, országát Krisztusra építette, és úgy látjuk, hogy ehhez a házhoz, amely a hazánk, Isten azt az építőkövet választotta ki, amely a világ szemében kicsi és megvetett: a családot. Erős családokban nevelődnek a hazának erős gyermekei.

A jövő tehát az erős családok kezében van, ahol a tömegszellemtől független, szabad, eredeti személyiségek születnek és növekednek. Akik számára értékesebb a személyek világa a tárgyak világánál és ezért áldozatot is tudnak hozni, hisz ma már hősiességgel ér fel, ha a tv-t kikapcsolva a másik ember felé tudunk fordulni. A lelki országépítés magyarságunk számára tehát létkérdés.

Reményünk alapja tehát ez: ha Krisztusban megerősödött nemzedékek nőnek fel, akkor Európának már nemcsak a szürkeállományunkat (találmányainkat, tudásunkat), hanem a szeretni tudásunkat is adhatnánk.

Így akár Európa szívévé is válhatnánk. Adja Isten, hogy így legyen!

✍

Család és közéletiség

A közélet szó, éppen a politikával való szoros összefüggése miatt, manapság sokak fülében rosszul cseng. Rengeteg viszály, vita, ellenségeskedés, visszaélés kapcsolódik hozzá, olyannyira, hogy sokan már bedugják a fülüket, csak a maguk személyes dolgaival akarnak foglalkozni. Nehezen hiszünk már a tisztességes közélet lehetőségében. Pedig azt gondolom, hogy a közélet tágabb fogalom, mint a politika.

Akár tetszik, akár nem, a közéletet mindannyian alakítjuk aktívan vagy passzívan. Aktívan akkor, ha valamilyen közösségi ügyben nyíltan felelősséget vállalunk. Sokféle lehet ez a szülői munkaközösségtől a lakóközösségen át egy civil szervezetben vállalt feladattól a politikai szerepvállalásig, és az is, hogy részt veszünk a választásokon. Passzívan úgy veszünk részt

benne, hogyha nem vállaljuk az egyes helyzetekben az állásfoglalást, ha megvetőleg, fensőbbéségesen elfordulunk a közélettől, és otthon a karoszekben szidjuk a lehetetlen, erkölcstelen közállapotokat.

12 évvel ezelőtt jószerencse köszöntött ránk. Szabad ország lettünk újra, egy újrakezdés lehetősége állt előttünk. Naivan sokan azt hittük, hogy a politikai szabadság elég lesz egy új életkezdéshez. A kilencvenes évek elején gyakorta szó esett az erkölcsi megújulás szükségességéről. Mi lett az erkölcsi megújulásból? Elmulasztásának levét keservesen isszuk ma. Az erkölcs nélkül gyakorolt közszereplés, a hatalommal való minden visszaélés sok szenvedést és kárt okoz egy adott közösségnek. Nincs őszintén kibeszélve a múlt, nem élte meg a megtisztulás katarziszát a társadalom. Kisebbség nagyobb tiszta pillanatot, igaz reményt megéltünk, de rengeteg hazugság, sunyiság, szerecsenmosdatás, mindenáron való hatalmi törekvés van, no meg a pénzeszsákok megszerzéséért vívott elvtelen harc. Manapság igen veszélyes helyzeteket élünk meg, amikor előfordulhatnak jogszerű, ámde erkölcstelen cselekedetek, amikor jogi szabályozás útján próbál a társadalom igazságosságot teremteni. A kísérlet elég reménytelen, mert az élet mindig újabb és újabb helyzeteket teremt, amit a jogalkotás csak követni tud, megelőzni nem.

Ismerve a közelmúlt történelmét, meg kell kérdeznünk magunktól, mit kezdtünk a szabadsággal? Van sok magyarázat, de van sok vétünk is a mai állapotokért, amikor oly sokan elfordulnak a közügyektől. Vétünk, ha szó nélkül hagyunk rossz döntéseket, másokat megalázó helyzeteket, nem felelősséggel élünk jogainkkal. Sokszor egzisztenciális bajba keverednénk, ha szólnánk. Hiányzik nagyon az egyetértésre való törekvés még az egyet gondolók között is. Nincs irgalom a közéletben.

A közélet nem lehet meg önkéntesség, felelősségvállalás, elkötelezettség nélkül. A közéletiség elsősorban szolgálatot kell, hogy jelentsen.

A közéletet így vagy úgy mi mindnyájan teremtjük. Akik családot alapítanak, különösképpen megélik a teremtés titkát. Egy kis világot teremtenek. Felelősséget hordoznak ezért a kis univerzumért, és a „vállukon hordozzák”. Mindnyájunknak dolga, hogy teremtsük a világot. Felelősek vagyunk érte.

A közélet nem ab ovo bűnös. Akkor lesz reménytelen, ha odahagyjuk. Ha feladjuk a reményt, hogy befolyásoljuk. Nem várhatjuk el, hogy ügyeink képviselőit olyanokra hagyjuk, akik a mi értékeinket nem vallják. Ha magunk nem állunk ki értük, akkor nélkülünk születik döntés rólunk. Akkor

nem tudjuk megvédeni se magunkat, se a nálunk gyengébbeket. Nem tudunk a gyerekeinkre élhető világot hagyni.

A demokrácia lehetőség, nem kész valami. Tudni kell élni vele, felelősen, egymásra figyelve. Demokratikus keretek között is létre lehet hozni diktatórikus helyzeteket. A demokrácia a vezetők lelkiismeretén múlik. Talán merész a megfogalmazás, de tapasztalatból tudom, hogy így van.

Egy egészséges társadalom szövete a kisebb-nagyobb közösségek együttműködéséből áll. A családok nem zárkozhatnak be, nem térhetnek ki a közösségi problémák elől. Jól tudom, hogy a mindennapok éppen elég feladatot adnak. Mégis azt kell mondanom, hogy a lehetőségeinkhez mérten részt kell venni a közös ügyek intézésében. Nem lehetünk kicsinyhitűek. Hinni kell abban, hogy bármilyen csekély dolgot tudunk tenni, az fontos, annak van értelme a nagy egészben. A tettünk, a közreműködésünk változtat, jobbá tesz egy darabot a világból.

Hallgassák meg, mit írt az Üdvözítő az övéi emlékkönyvébe: MenjeteK és tegyéteK tanítványommá mind a népeket! Ez nem úgy hangzik, mint valami kedélyes elidőzésre szóló meghívás. Ez úgy hangzik, mint hódításra ösztönzés. Menjenek, vessék el Isten szavának vetőmagjait, hódítsák meg a világot Istennek!

Kentenich atya

Segédeszközünk

Magyarország magváltozott. Mindannyian tapasztaljuk. Illetve csak bizonyos szempontból változott meg.

Az utóbbi hónapok társadalmi folyamatai, eseményei felszínre hozták azt a tényt, hogy bizony rendkívül tökéletlenek vagyunk. Az anyagiak sokszor fontosabbak a lelkieknél, nehezen értjük meg a másként gondolkodókat, és egész rendes tömegemberekké váltunk. Gyakran már magunk is elhiszük, hogy a saját gondolatunk az, amit belénk sulykoltak.

Ha a társadalmi eseményekben ilyen jó segédeszközt kaptunk az önmegismeréshez, lépünk tovább az önmegszentelődéshez!

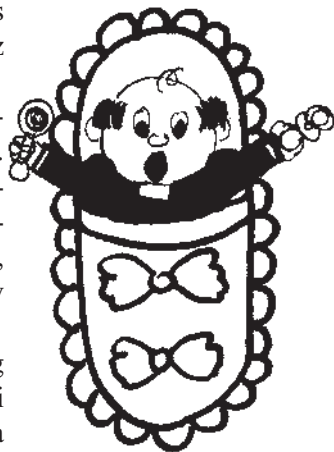
Kentenich atya alapító előadásának mondatai jutnak eszembe: „Ne higgyétek, hogy a mai komoly és nagy időkben valami rendkívüli dolog az, ha a magatokkal szemben támasztott követelményeket a korábbi generációknál magasabbra, sőt a legmagasabbra fokozzátok. Az isteni gondviselés

terve szerint a világháború a maga hatalmas impulzusaival rendkívüli segédeszköz lesz az önmegszentelések művében.”

A hatalmas impulzust megkaptuk a magyarországi választások következményeivel. Most már csak dolgoznunk kell. Hogy ki, milyen feladatot vállal, az a képességein és lehetőségein múlik. Örülök, hogy vannak olyanok, akiknek tehetségük van a közéletben való aktív szereplésre.

Én teljesen alkalmatlan vagyok erre. Még saját házasságomban sem tudom jól képviselni a gondolataimat. Még rengeteg dolgom van a jó ügyért való harc tanulásában. Velem semmire sem menne a közélet. Viszont igazán elhivatottságot érzek a jövő formálására a gyerekeken keresztül. Igazán lendületbe jöttem, és saját feladatomban érzem, hogy az elkövetkező időkre „erős, szabad, papi jellemet” neveljek. Jó lenne először magamból.

Így az önmegszentelődésünk segédeszköze lehet, amit a közéletből beengedünk magunkhoz.

✍

Istennel élni nem líra és lépes méz

Egy energikus fiatalember céltudatosan és felelősségteljesen végzi feladatát, amellyel megbízták. Megrázó élményei ellenére tisztességgel szolgálja gazdáját, nem veszíti el Istenbe vetett hitét sem. Bátran ellenáll a csábításoknak, kísértéseknek. Azt gondolná az ember, hogy Isten őt ezért megjutalmazza. Ezzel szemben sokféle ellenségeskedésnek van kitéve, és rágalmak érik. Váratlanul mindent elveszít: tekintélyét, állását. Mindnyájan ismerjük ezt a fiatalembert: pl. lehet ő a bibliai József, vagy lehet valaki közülünk is...

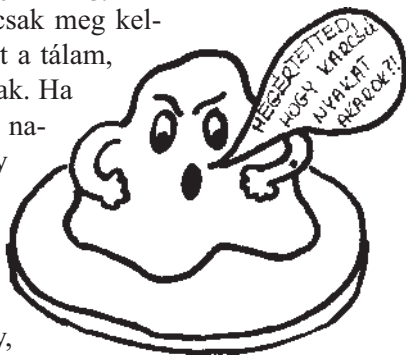
Ha egy kisgyermek első alkalommal végzi dolgát a bilibe, megjutalmazzák. A diák kiemelkedő teljesítményeiért jó osztályzatot és dicséretet kap. Az alkalmazottat igyekezetéért és szorgalmáért fizetésemelésben részesítik. Ezt bizonyára mindenki helyesnek találja. De van egy bökkenője a dolognak. Kis korunktól kezdve hozzászoktunk ehhez a teljesítményen alapuló jutalmazási rendszerhez, amely azonban a gyakorlati keresztény élet

során megrendül. Ugyanis az a keresztyén, aki őszintén megkísérel Istennek tetsző életet élni, jutalmul nem biztos, hogy részesül paradicsomi boldogságban földi élete során. A valóság gyakran ennek éppen az ellenkezője: mindennapjainkat szenvedés, szükség és kísértések jellemzik.

A mai idők gyermekei vagyunk, s nem bújhatunk ki egyszerűen a bőrnünkől. Hogy Istentől teljesítményeinkért „jutalmat” várunk, érthető, de hibás elképzelés. Ha például kedvesen és segítőkészen egy ismerősömhöz fordulok, elvárom többé-kevésbé tudatosan, hogy ő is kedves legyen hozzám „cserébe”. Ha azonban mindez elmarad, vagy „jó cselekedetem” következtében még problémák is adódnak: félreértenek vagy hátsó szándékokat gondolnak, bizony csalódás lesz bennem.

Az ilyen apróságokat egy kis dohogással túléljük, azonban ha döntő dolgokra kerül sor, a helyzet esetleg problematikusává válik, mint ahogy sokan megrendültünk a választások eredményeitől.

Sajnos, a teljesítményen alapuló jutalmazási rendszerünk Istennél nem működik. Mi vagyunk Isten alkotása, és nem fordítva. Ha én egy darab agyagból gyümölcsös tálát készítek, olyanra formálom, amilyenre akarom. Nevetséges még elgondolni is, hogy a tál ezt mondja: „Légy szíves, szép karsú nyakat készíts nekem!” Nekünk legtöbbször határozott elképzeléseink vannak arról, hogy mi jó nekünk és mi nem. Mivel Isten a legjobbat akarja nekünk, és mi úgy gondoljuk, tudjuk, hogy számunkra mi a legjobb, Istennek ezt tulajdonképpen csak meg kellene tennie. Pontosan úgy vagyunk, mint a tálam, amely szép, karsú nyakat kívánt magának. Ha engednék a kívánságának, lenne pl. egy nagyon szép, keskeny nyakú vázám, amely azonban teljesen alkalmatlan arra, amire használni akarom, a gyümölcskínálásra. Végül is szemrehányásokat zúdítana rám, mert én formáltam olyanná, amilyen. Az Izajás 55,8-9 így szól: „Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti útjaitok nem az én útjaim – így szól az Úr: Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én útjaim a ti útjaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál.”

Istennel élni nem líra és lépes méz. Sőt Jézus azt mondta, a szolgáltnak nem lesz jobb dolguk, mint uruknak. Jézust gyakran nem vették komolyan,

félreértették, megtagadták, irigykedtek rá, rágalmazták, végezetül kigúnyolták, megverték és megölték. Ezek aztán szép kilátások!

Az öröm és a béke, ahogyan a Biblia tanítja, az Istennel való harmonikus kapcsolatból és a tőle való függőségből fakad, és nem az uralkodó politikai helyzetből, szerencsés körülményekből vagy az anyagi javakból. Ez egyike azoknak az előnyöknek, melyekkel mi azokkal szemben rendelkezünk, akiknek semmi kapcsolatuk sincs Istennel. A jó oldalon állunk: ez erőt, határozottságot ad nekünk. Mi a nyomorúságok idején is békességben és védettségben élhetünk.

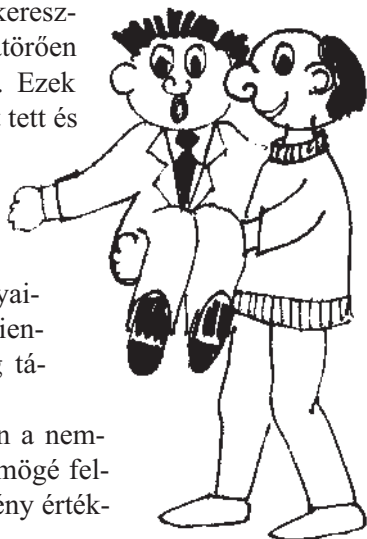

Vigyünk még egy embert!

Az elmúlt 150 évben magyar kormány keresztény értékeket ennyire összefogottan, célratörően nem mutatott fel úgy, mint az előző tette. Ezek megvalósításáért is hatalmas erőfeszítéseket tett és ennek arányában eredményeket mutathatott fel (pl. a kereszténység és a nemzet találkozásának, 1000 éves értékeinek, a magyar szellem, akarat és találékonyság világát megajándékozó ötleteinek, találmányainak csokorra szedett bemutatása, az értékorientált nevelésre törekvés, a család és ifjúság támogatási rendszere stb.).

A 2002. tavaszi választási küzdelemben a nemzet fele nem csupán a polgári kormányt, a mögé felsorakozó szerveződéseket, hanem a keresztény értékrendet is elutasította. Mit mond ez nekünk?

A kor szava Isten szava: a történéseken, a nekünk nem tetsző nehézségeken keresztül is üzen és nevel mindannyiunkat. 2002 tavaszán talán Isten azt mondja nekünk: Keresztények, az üdvösség nyilvánvalóvá válását, az evangélium értékeinek felmutatását ne a kormányfőtől... stb. várjátok! Jézus az, aki mindezt felmutatja: életével, feltámadásával, tanításával teszi láthatóvá. De mielőtt mindannyian megnyugodnánk – ti, helyettünk majd Jézus folytatja tovább –, érdemes látnunk azt, hogy a választási eredmények mögött álló ateista, Istent és a keresztény értékeket elutasító emberek Isten adta feladatot jelentenek mindannyiunknak.

Mikor hangzik majd fel ajkukról: „Nézzétek, mennyire szeretik egymást!” Mikor állnak sorba a templomok előtt az Electric World bevásárlóközpont helyett?

Akkor, ha életszentségünkben felmutatjuk Jézust és az Ő szeretetét. Ha széthúzó, intrikáló polgárokként, a kereszténységet a csigaházból a magaslesig terjedő építménynek látjuk csupán, mi fedjük el Jézust és választjuk el Őt sokaktól.

„Ha az evangéliumot előbb ismertem volna meg, mint a keresztényeket, akkor keresztény lettem volna, de sajnos fordítva történt.” Mahatma Gandhi a mai India megalapítója XX. század elején mondott szavai ezek. Talán mindez ma ránk is vonatkozik? Önvizsgálatra, netán bünbánatra van tehát szükségünk. De ezen túl a tennivalók számbavétele és azok életre váltása szükséges: *életünk váljék áttetszővé, Jézust láttatóvá! Ekkor és csakis ekkor hozunk – Jézushoz – még egy embert...!*

✍ Vallás – felelősség – politika

A keresztény ember és a politikával átszőtt közélet kapcsolata mindig ambivalens. Hisz a politika célja mindig a hatalom megszerzése és megtartása, melynek érdekében sokan sok mindent képesek megtenni. A kereszt-

Mi, akik még nagyjából polgári körökből származunk, azt a nagy hibát követjük el általában, hogy saját gondolkodásunkat, és értékítéleteinket alkalmazzuk másokra (a proletárookra és gyerekeikre) vonatkozóan. Mi nagy jellemhibának könyvelnénk el, ha a nézeteinket és hangulatainkat könnyen változtatnánk... Ez nagy hiba részünkről, nagy igazságtalanság velük szemben. (A tavaszi választások után a polgári oldalról némelyek leszólták a budapesti „proletár” választókat. A keresztény embernél nem a tudományos fokozat, nem a műveltség, nem az ékesszólás, nem is az erkölcs, hanem elsősorban a szeretet számít, melynek megesik „rajtuk a szíve”. Mk 6,34)

Ezért mindenkinek, aki származásánál fogva nagyon konzervatív, élesítenie kell a szemét az élet valósága iránt, a körülményekből kell olvasnia. Mindig ugyanaz a megoldás: világos, végső elveink legyenek, de lássuk, mi megy végbe a korban, melyek az élet nehézségei, amelyek a közéletben és a munkások életében végbemennek. (Kentenich atya)

tény ember talán annyiban más, ha komolyan veszi a kereszténységét, hogy minden lépését, döntését mérlegre kell tennie. (Így van ez az élet más területein is.) Meddig mehet el, mely tettek megengedhetőek még és melyek nem. Ha komolyan vesszük, hogy cselekedeteinket személyes üdvösségünk szolgálatába kell állítsuk, bizony fel kell vállalnunk nem csak a világ, a politikustársak, hanem sokszor a keresztény közösségünk megnemértését is. Hitünk sokszor látszólag védtelenné tesz. Hisz olyan közegben kell mozognunk, ahol más törvények uralkodnak. Olyan ellenfelekkel is meg kell küzdenünk, akiket nem kötnek szabályok. Vessük le mi is a gátlásainkat? Nem tehetjük. Ezért nem vonzó sok vallásos ember számára a közélet világa.

Ezért utasítjuk el sokszor azzal a közéleti szerepvállalást, hogy az egy mocskos világ, aminek nem szabad a közelébe sem menni, mert besároz. Pedig Jézus nem azzal küldte el a tanítványait, hogy tartsátok távol magatokat a gonoszoktól, kerüljétek a konfliktusokat, engedjétek át a terepet az ateistáknak. Nem mondta, hogy ne menjetek oda, ahol besározódhattok. Csak azt mondta, őrizzétek meg magatokat tisztán és minden lépésetek az örök élet fényében tegyétek.

Én is sokat tépelődtem és nem könnyen vállaltam az önkormányzati munkát. Ma úgy látom, felelős vagyok családomért, környezetemért, közösségeinkért, hazámért. Felelős vagyok előttük, de még inkább Isten előtt. A képviselő, akár országgyűlési, akár önkormányzati, esküt tesz, és ezzel személyes felelősséget vállal. Nekünk nemcsak a családnak, a választóinknak kell majd elszámolnunk, hanem Istennek is. És nem a világ szennyétől kell féljünk, hanem saját gyengeségünktől, bizonytalanságunktól, kapzsiságunktól.

Közélet háziasszony módra

Hosszú évek óta vagyok itthon a gyerekekkel. Bárki azt gondolhatná, ki vagyok zárva a közéletből. Ám a minap is a saját bőrömön tapasztaltam ennek ellenkezőjét.

Férjem tanítványaival Erdélybe utazott, ami a diákoknak valószínűleg életre szóló nagy élményt jelentett. Egy hétig voltak távol, s én itthon izgultam értük. Rosszak az útviszonyok, nagy a távolság, sokszor éjszaka is vezetnie kellett férjemnek, s mekkora felelősség a diákok és a saját életére vigyázni. Gondolatban sokat velük voltam, s elhatároztam, a magam módján segítem az utazást. Alighogy ez a döntés megszületett, meg akartam igazítani egy tablót a falon, ettől az alatta levő kaktusz megbillent, s leesett... volna..., de én ösztönösen odanyúltam, hogy elkapjam. Sikerült is, ám a

kezem tele lett a kis horgas végű tüskékkel, amit egyik nagylányom huzigált ki aztán nagy fájdalmak közepette. Még ugyanezen a napon leesett egy kedvenc cseresznyebefőttünk, s kárba veszett, majd egy pohár ragadós szörp ömlött ki az asztra... S mindez még csak az első nap délutánja volt. Ezen apróságokkal vettem részt én is a „közéletben”, felajánlván értük.

Természetesen szerencsésen, vidáman érkeztek haza.

Beszélgetés egy közéleti szereplővel

– *A rendszerváltás után közéleti szereplést vállaltál. Nem volt ez a tevékenység nagyon idegen számodra?*

– A közélet, a politika, mint a köz ügyeivel való törődés tizenéves korom óta szenvedélyesen érdekel. A közéletbe a rendszerváltás után bizonyos erkölcsi kényszer vitt, vállalnom kellett.

– *Milyen megtapasztalásaid voltak mint helyi politikusnak?*

– Visszatekintve úgy látom, hogy felkészületlenek voltunk.

Azok közül, akik a kommunizmusban is politizáltak valamilyen szinten, és tapasztaltak voltak a közélet területén, többeknek az volt nehéz, hogy alkalmazkodjanak az új helyzethez. A régi beidegződéseket – finoman szólva – nem sikerült mindegyiküknek felszámolnia.

Persze fontos lenne, hogy közöttük, a volt párttagok között is különbséget tegyünk.

Voltak, akik sajátos élethelyzetükből fakadóan hittek a kommunizmusban. Közöttük is tovább kell differenciálnunk pl. a jellembeli különbségek szempontjából, de biztosan egyéb szempontokat is találhatnánk.

Aztán voltak, akik érdekből kapcsolódtak be a kommunizmus idején a közéletbe. Náluk is folytatnunk kellene a megkülönböztetést: milyen érdekből (haszonlesés, család megélhetése, s ki tudja, mi még), milyen jellemmel, mit végeztek az egyesek.

Lehetett valakinek olyan megfontolása is, hogy jobban tudja szolgálni az ország javát, ha „beépül”, és igyekszik a dolgát az embertársai érdekében végezni.

Nagyon nem tetszett nekem a rendszerváltás idején, hogy a volt kommunista vezetők nem követték meg a magyar népet. Legalábbis nem emlékszem, hogy ilyesmi történt volna. Ha valaki közülük mégis megtette, jól tette. Akik nem tették meg, ők se mind egyformák...

Még nagyon nem tetszett, hogy a „volt elvtársak és elvtársnők” egy része igazán szemtelenül a szakértelmére hivatkozott. Tudom, megint jönnie

kell a megkülönböztetésnek, hiszen sokaknak talán a megélhetése forgott kockán, vagy nem volt alkalma előzőleg megtanulni azt, amit nemes, nagylelkű gondolkodásnak és magatartásnak tekintünk, vagy...

A másik, ami hasonlóképpen nagyon nem tetszett, a „kommunistázás” a másik oldalról. A rendszerváltoztatók nagyon sok elkövetett hibája véleményem szerint erre vezethető vissza. Arra kellett volna mindnyájunknak összpontosítanunk, hogy legjobb képességünk szerint lehetőleg mindent minél megfontoltabban, körütekintőbben, jobban csináljunk. De mindaz, amit az előbb a kommunisták rovására vagy mentségére mondtam, rájuk is érvényes.

Magam is „kommunistáztam” 2-3 esetben, mert nagyon fölbosszantott egyikük-másikuk.

A felállás azonban nem az volt, hogy: mi voltunk-vagyunk a tisztességesek és „azok” a gazemberek. Sok jószándékú és tehetséges ember volt közöttük is, ezt jobban ki kellett volna használni országos szinten is. Saját befolyási körömben támogattam pl. volt párttag intézményvezetői kinevezését vallásos ellenfelével szemben, egyszerűen azért, mert alkalmasabbnak ítéltém.

– *Hogyan ítéled meg tapasztalataid alapján a jelenlegi közéletet?*

– Emberek vagyunk, azaz keveredik bennünk is, közöttünk is a gyarló és az értékes.

A pártok eszmerendszerében is hasonló a helyzet, mindegyikében vannak pozitív és negatív elemek is.

E kettő: az ember, mint *személyiség és közösség* egyfelől, valamint másfelől az *eszme* határozza meg, mi történik egy pártban. *Érdekek* – nemes, jogos érdekek és alantasak, és *értékek* – igaziak és hamisak, amik keverednek minden pártban. Tehát: emberek, eszmék, érdekek, értékek – és *minden pártban*.

Mindezt nagyon világosan kellene látnunk. Hozzánk keresztényekhez és a hasonló beállítottságúakhoz közelebb állnak a jobboldali pártok eszméi. A szocialista eszmék annak ellenére távolabb állnak tőlünk, hogy egy és más közöttük bibliai eredetű. Még nehezebben elviselhető utóbbiak nem kevés (de messze nem minden!) képviselője és az igazság közötti hallatlan mértékű meghasonlottság. Viszont az akkori miniszterelnöknek a két választási forduló közötti „nem szavazták meg” propagandájában is volt hamisság, hiszen olyan csomagban terjesztették elő az országgyűlésben a nyugdíjemelésre a javaslatot, melynek egészére az akkori ellenzék nem tu-

dott igennel szavazni. Személyes benyomásom ennek ellenére az, hogy az akkori két ellenzéki párt akkori és részben jelenlegi hazugság-orgiáihoz képest ez majdhogyanem a füllentés kategóriájába tartozik.

Ha összehasonlítjuk az 1998. évi és a 2002. évi kormányzati ciklus-kezdeteket, vannak hasonlóságok és különbségek. A személycserék hátterében keveredik *itt is, ott is* a jogosság és az ocsmányság. Amit az „Isten, haza, család” jelmondatot hangoztatni nem állandó kiscgazdák minisztere a Környezetgazdálkodási Intézet gyakorló keresztény, tapasztalt szakember főigazgatójával művelt, azt az előző négy évben nem tették meg a szocialisták. A Fidesz némely képviselője se mindig figyelt oda a tisztességre vagy a jó ízlésre, ha jól jövedelmező állások betöltése volt a tét.

– *Mit tehetünk mi, akik keresztény módon akarunk gondolkodni és élni, ebben a helyzetben?*

– Nagyon sokat tehetünk. Halljuk vagy olvassuk például, mit mondott, írt valamelyik politikus. Meggyőződünk, hogy hiteles-e a forrásunk. Amikor megbizonyosodunk arról, hogy tényleg mit mondott vagy írt az illető, becsületesen elgondolkodunk rajta. Keressük, mi az, ami igaz és jó benne. Keressük a mozgatórugóit: azért mondott-e valami szépet és igazat, mert ez az, ami belőle kikíváncozik, vagy mert ebben az esetben „az igazságot hazudja”, azaz csak a propaganda eredményességét növelő hatása miatt mondja.

Nem igaz, hogy nem tudjuk megítélni, hol az igazság, mi az, ami összeegyeztethető a kereszténységgel, s mi nem. Ehhez többek között az szükséges, hogy nekünk magunknak fontos legyen az igazság. Akkor találunk világos megkülönböztető jegyeket.

Ilyen jegy, ismérv, hogy mit mond valaki másokról. Ha egy párt tagjai mindenki mást elítélnek, bírálják, csak saját magukkal elégedettek, akkor ez a párt keresztény ember számára elfogadhatatlan. Persze, ha valaki saját maga másokról szükségtelenül rosszat mond, lehet, hogy az ilyesmit másnál nem is veszi észre.

Egy másik jel, mely segít annak megítélésében, hogy összeegyeztethető-e egy politikai álláspont a keresztény lelkiülettel, az, hogy hangoztatnak-e ennek a pártnak a képviselői olyan elveket, melyekkel valamit vagy valakit isteni rangra emelnek. Lehet ez az „isten” a jólét, a szabadság, a nemzet vagy más hasonló. Ilyen esetben is világosnak kell lennie előttünk, hogy ebből se jólét, se szabadság, se nemzeti felemelkedés nem származhat. Ez olyan, mint aki záptojásból akar madártejet készíteni. A záptojás is tojás, de

történt vele valami, ami által nagyon büdös. Hasonló történik a nemzeti érzéssel például, ha nemzetimádatot csinál valaki belőle.

Mi tehát a teendő? Rendbe tesszük a saját gondolkodásunkat (1), dolgozunk azon, hogy az életünket hozzáigazítsuk a keresett és megtalált igazsághoz (2), és segítünk mindebben másoknak is (3). Tisztában kell lennünk azzal, hogy a jó és rossz közötti küzdelemben a jót először a saját értelmünkben, szívünkben, ösztöneinkben kell győzelemre vezetnünk.

Valaki közülünk pl. egy polgári körben tevékenykedik. Tisztázza magában, mi az a „polgári”? Felfedezi, hogy ez bármit jelenthet. Ha megkérdezi a kör többi tagját, talán annyi véleményt hall, ahányan vannak. Tehát keresni kell egy közös alapot. Például polgárnak azt a személyt mondjuk, aki felelősséget érez és vállal a társadalom sorsáért. Ebből a felelősségérzetéből fakadóan elkötelezett mindaz iránt, ami ennek a társadalomnak a javára válik. Mi minden az, ami a társadalom javára válik? Ezt a folyamatot végigvisszük *az utolsó kérdés tisztázásáig*, ami talán lehetetlen, de ezt a szándékot, ennek lelkületét akarjuk magunkban éltetni. De nem magától értetődő, hogy a polgári körökben csak ilyen polgárok vannak. Keresd meg némelyiket egy-egy jó állásajánlattal, meglátod, mindenütt találsz olyanokat, akik becserélik az addig hangoztatott elveiket anyagi javakra. Ilyenek vagyunk mi.

Mit tehetünk, ha egy ilyen körben keresztényként akarunk tevékenykedni? Befolyásoljuk a kör szellemiségét. Újra meg újra és egyre értelmesebben és vonzóbban tárjuk elő a keresztény élet-értékeket, ami abban az esetben megy, ha mi magunk nap mint nap fáradozunk azon, hogy bekerüljenek az életünkbe.

A legfőbb ilyen élet-érték az irgalmas, a másikat fölemelni akaró szeretet, aminek az előbbiekhöz, a világossághoz, az elvekhez mindig társulnia kell. Erre kell, erre szabad föltartóztathatatlanul törekednünk.

– *Köszönöm a beszélgetést!*

A közélet imádságos befolyásolása...

A magyarországi választások bebizonyították, hogy nem élünk mi, vallásos emberek kellően követendő életet. Milyen az imaéletünk? Van-e imaéletünk, esetleg az életünk egy imádság-e? Vajon eleget imádkoztunk, vagy elegen imádkoztunk országunkért, Mária országáért? A templomunk szinte kong az ürességtől a közös imádságok idején. Kb. 30 fő van jelen.

Szent Domonkos, akinek a korában sok volt az eretnekség, az imaélet és a hitismeret elmélyítésében látta a megoldást. A Szűzanya az egyik látomásában a rózsafüzér imádság mai formáját kérte tőle, amely sok kegyelemnek lett forrása. A Szűzanyától mint fegyvert kapta, hogy az eretnekek (albiak) ellen ezzel harcoljon. Egy esetben az albi eretnekek meg akarták ölni, és megkérte őket, hogy imádkozza el szokásos napi imádságát. Amikor ki mondta, hogy „Üdvözlégy Mária”, minden alkalommal egy rózsza hullott ki a szájából. Annyira elcsodálkoztak, hogy nem ölték meg, sőt megtértek.

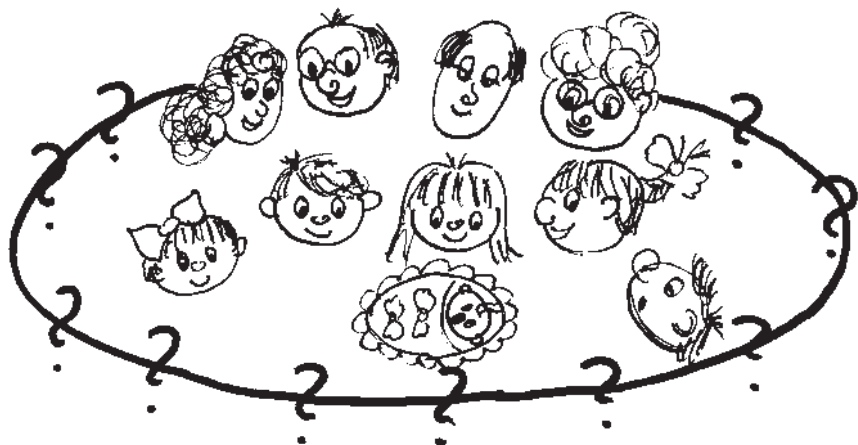
A rózsafüzér ereje nemcsak a török elleni háborúinkban mutatkozott meg (pl. Hunyadi János naponta elimádkozta), hanem napjainkban is: a II. világháború után a szovjetek Ausztriában ottmaradtak, 700.000 ember naponta imádkozta a rózsafüzért arra a szándékra, hogy a szovjet csapatok hagyják el országukat. Hét év után, 1955. május 13-án, a fatimai jelenés évfordulóján az orosz csapatok elhagyták Ausztriát.

Szent István felajánlotta Magyarországot Szűz Máriának, és halálos ágyán megismételte azt. Pió atya egyik alkalommal a földgömbön Magyarországra mutatott és azt mondta, különösen sok rózsát lát, a Szűzanyának kedves ez az ország. Michelangelo a Sixtusi kápolnában az Utolsó Ítéletet úgy festette meg, hogy egy férfi és egy nőalak a rózsafüzérbe kapaszkodik, és angyalok viszik föl a mennybe. Szép kép ez. A festő is naponta imádkozta. II. János Pál pápa is naponta imádkozza.

Miért imádkozzuk a rózsafüzért? Mert az imádság által felkészítjük magunkat saját és mások keresztjének hordozására, ahogy Jézus és Mária is hordozták a keresztjüket és másokét is. A rózsafüzér mindennapi Istenkeresés, a keresztény éleltszemléletünk megújulásának állandó forrása. Kulcs a mennyország ajtajához. Azért, hogy együtt legyünk, együtt éljünk a Szűzanyával és Jézussal, embertársunk iránti szeretetet tanulva tőlük, a szenvedések és a kereszt elviselését tanulva tőlük. A megváltás eseményeit foglalja rövid mondatokba és juttatja az imádkozó emlékezetébe. Az öröm, a fájdalom, és a remény kifejezése, mely mindannyiunk életében jelen van. Fegyver, mint Szent Domonkosnak is a Sátán ellen. Ha a Sátán rejtve marad, mindent megethet, pl. tv-t néz a család, és nem imádkozik. Eszköz, hogy békénk, örömünk legyen, és hogy a lélek fáradtságán úrrá lehessünk. Közösén mondva áthat, megszentel (nálunk, a templomban ott az Oltáriszentség is). Életritmust utánoz: van ritmusa, mint a szívverésnek, lélegzetvételnek, anyagcserének.

A rózsafüzér imádkozása egy út lehet, hogy megmentjük országunkat.

Milyen tanulságokkal szolgált számunkra a választás? (körkérdés családoknak)

Íme a válaszok:

A leghatalmasabb királyok, diktátorok sem képesek a nép gondolkodását ellenőrizni. Ahol az emberek nagy reménységgel vágyakoznak igazság, szabadság után, abból közös belső erő támad, mely előbb-utóbb győzelemhez vezet.

A keresztényeknek mindig jót tesz egy kis üldöztetés.

①

Hogyan élek, mit gondolok, sohasem lehet magánügy. Ahogyan az ifjúság a házasság előtt, és ahogyan az idősebb generáció a házasságban és amellett él, annak döntő jelentősége van a jövő generációra nézve. Gyermekünk – akik elég sokan vannak – fogják holnap az ország sorsát kezükben tartani. Hogy ők ezt hogyan teszik, rajtunk múlik. Felelősek vagyunk hazánkért azzal is, milyen gyermekeket nevelünk, nekik milyen példát mutatunk. Elveinket pedig dobhatjuk a sutba, ha nem aszerint élünk.

②

A történelem megismétli önmagát.

Több példát láthatunk arra, hogy egy nép a könnyebb élet reményében korábbi diktátorait választja. És egy kétes múltú ember is lehet nagyon népszerű. Emlékezzünk csak a Bibliára.

Isten kivetíti választott népét az egyiptomiak fogságából. Ahol rabszolgák voltak, ahol korbáccsal verték őket, ahol elvették gyermekeiket,

ahol élelemért dolgoztatták őket. Csodák sorával menekíti ki őket, csodák sorával táplálja őket, kőből fakaszt vizet a számukra, s mégis fellázadnak, zúgolódnak és visszavágynak oda, ahol megmondták, hogy mit kell tenniük, ahol igaz, hogy verték őket, de mindenki kapott enni. És elfordulnak Mózesztől, Istentől és imádják az aranyborjút. S Isten nem sújtja őket halálra, „csak” elzárja előlük az Ígéret földjét. Csak gyermekeik, akik már levették a szolgaság lelkét, juthatnak be oda.

Legyünk elég bátrak ahhoz, hogy meggyőződésünk legyen.

Estefelé, vacsora előtt látom, hogy házunkban hemzsegnek a széjjel hagyott holmik a sáros cipőktől kezdve a kicsi duplójáig, beleértve férjem iratait és a nagyobbak tanszereit. Ha ilyenkor elkiáltom magam: „Családtagok, rendet rakni!”, eleresztik a felszólítást a fülük mellett, és várhatom, mikor lesz rend itthon. Külön-külön és másként kell mindenkit megszólítanom. A férjemet kicsit körüludvarolva: „Nem gondolod, hogy jobb lenne, ha...”, „Esetleg elveszik valami, és sok idődbe kerül a keresés...” jellegű buzdításokkal. A nagyobbakat egyenként, nevükön szólítva kell kérnem, különben rám sem hederítenek. A kicsit kézen fogva vezetem oda, sőt még el is mutogatom, mit várok tőle.

Valahogy ezt érezzük a közéletben. Egyenként és mindenkit másként kell megszólítani, hogy eljusson hozzájuk az, amit mi értéként gondolunk. Vajon egy földéken dolgozó ember „beindul-e” a polgár megszólításra?

Amikor orvosként kezelni kezdek egy beteget, nem tehetem ezt anélkül, hogy fel nem venném az anamnézisé: milyen volt a kórelőzménye és milyen kezeléseket kapott. Az egyébként mégoly kiváló készítmények erősíthetik, de akár ki is olthatják egymás hatását. És vannak szerek, amelyeket bizonyos előzmények mellett tilos beadni, mert súlyosbítják az állapotot. Sőt vannak gyógyszerek, melyeknek hatóanyagára (lehet az egyébként kiváló) allergiás a páciens. Mindezeket figyelembe kell vennem, ha gyógyítani akarok.

A szavunk lehet gyógyír, de csak a mellékhatások, egyéni érzékenység, és eredmény-kockázat gondos mérlegelésével adagolhatjuk.

Elgondolkodtunk, mit is jelent a demokrácia: szó szerint népuralom, a gyakorlatban döntés a közösséget érintő ügyekben. Ehhez szükséges, hogy

a választó a közösség javát, érdekét keresse, ne pedig saját, pillanatnyi hasznát nézze. Arisztotelész és Platón szerint demokrácia csak a közösség javát kereső, mérlegelni tudó, becsületes polgárok körében lehetséges. Ha hiányzik ez az érettség, a többség dönt elve alapján olyan érdekcsoportok kerülnek előtérbe, akik a hatalmat saját céljaik megvalósítására akarják kihasználni.

Hogyan lehet elérni, hogy a választópolgárok mindegyike, vagy legalább a többsége a közösség érdekeit a maga elé helyezze, nem tudjuk. Megpróbálunk ehhez a feladathoz felnőni. Hogy elegenden leszünk-e, csak a Jóisten tudja. Talán majd a gyerekeink, az unokáink...

A keresztény ember ne politizáljon – hallottuk. Mit csinálunk mi? Élünk. És a közélet, az életünk része, kinek így, kinek úgy. Azonban a politikai tevékenységeinkben is mérvadó a Szentírás és az egyház tanítása. Bármilyen csábítónak és eredményesnek tűnik is, nem harcolhatunk ugyanazokkal a fegyverekkel, mint a másik tábor.

Ne hagyjuk, hogy a „keresztény” szó külső mázzá, parádés ruhává váljon a közélet színpadán. Ne hagyjuk, hogy visszaéljenek vele, hogy azt hihessék, ha szájukból elhangzik, mi máris azt tesszük, amit kérnek. Mindig vizsgáljuk meg, mi jó, mi nem. A jót kövessük, de ne hagyjuk megtéveszteni magunkat.

Mint amikor a kirakat előtt állunk, és kíváncsian nézegetjük, mit lehet ott kapni, az emberek éppígy néznek az arcunkba, hogy lássák, mi lakik a szívünk mélyén: jóakarát, felelősségérzetet, vagy pedig harag, önérdek, lesajnálás, lenézés. Hosszútávon a kedves, becsületes, jóindulatú ember a legjobb kopogtató cédula.

„Csak az szóljon, ki érzi azt, ha néma marad, valami nagy és szent dologt elmulaszt” – mondja Váci Mihály. Megtanultam, hogy ne jártassam a számat, ne fecsegyek mindig, mindenhol, mindenért. Így aztán munkatársaim szinte várják, hogy elmondjam véleményemet. Viszont ha valami „nagy és szent” dologról van szó, nem szabad hallgatni. Keresnünk kellene a formáját, talán az Oázis segítségével is, hogy hallassuk hangunkat, ha kell. Csak egy apró példa: ha lenne nyomtatvány az Oázisban a televízióban „gyerekidőben” sugárzott romboló műsorok bejelentéséhez, amit csak ki

kell tölteni, könnyebben jeleznénk a műsorkészítőknek. Ha azt akarjuk, hogy forduljon a világ, nekünk magunknak kell lendíteni rajta.

A közélet nem tündérmese, ahol a jók, igazak harcolnak a gonoszokkal. Sajnos, mindkét táborban vannak huncut csirkefogók, és hál' Istennek tisztességes, becsületes emberek. És, sajnos, előfordulhat az is, hogy jóra való ember becstelen gazdát szolgál. Nem lehet „csípőből” elutasítani mindent, amit az ellenfél tesz, és helyeselni bármit, ami a mi házunk táján történik.

Számunkra, mint család, mint házaspár számára nem volt letörő a választási eredmény, mivel Medjugoréból azelőtt jöttünk haza, és nem tudott minket elcsüggeszteni semmi. Tudjuk, hogy üdvösségünket nem a mindenkori kormány fogja meghatározni, hanem, hogy mi hogyan élünk. Tehát a fő kérdés az, hogy mi hogyan élünk. Részünkről bűntöt is vállaltunk és számtalan rózsafüzért is elmondtunk családi körben a választások megfelelő alakulásáért. Szerintünk az Istennek terve van azzal, hogy ez lett az eredmény, csak meg kell találnunk, hogy mi az értelme. Többet kellene imádkoznunk, bűntölni, olvasni a Bibliát, misére járni, úgy élni, hogy mások számára vonzó legyen.

Közügyeink

A közélet a köz, a kisebb nagyobb közösségek ügyeivel kapcsolatos életfolyamatok összességét jelenti. A köz ügyei tehát mindnyájunkat érintenek valamilyen alapon: mint állampolgárt, mint egy település lakóját, mint adófizetőt stb.; és valamilyen módon: közvetve vagy közvetlenül, aktívan vagy passzívan, kellemesen vagy kellemetlenül stb.

Milyen ügyeket tekinthetünk a köz ügyeinek? Folyamodjunk az elhatárolás módszeréhez. Segítségül hívjuk a szubszidiaritás elvét: aminek a megoldására egy kisebb egység képes, annak megoldását ne ragadja magához a nagyobb egység, hanem hagyja, hogy a kisebb egység oldja meg. Milyen egységekről van szó? Nézzük! Itt van egy személy. Gyerek, felnőtt, férfi, nő. A gyerek elesik, föl tud magától állni, tehát nem csinálunk családi ügyet belőle, álljon föl külső segítség nélkül. Itt van egy család... stb. Ezt jelenti a szubszidiaritás elve.

Az egyén és a közösség sok változata létezik. Hasonlóképpen sok változatban jelennek meg az egyének és közösségek ügyei. Más élethelyzet és

-folyamat, ha egy férfi és nő beszélget vagy házasságot köt egymással. A beszélgetés esetében más élethelyzet és -folyamat, ha a húsleves ízéről, vagy egy sikkasztás lehetőségéről tárgyalnak. Más élethelyzet és -folyamat, ha két volt osztálytárs beszél egymással ilyen minőségében, vagy ha a polgármester asszony és a jegyző úr teszik ugyanezt ebben a minőségükben.

A fentiekben elgondolkozva, azt egyik irányban is, a másikban is kiegészítve sok hasznos következtetést vonhatunk le. Ezt rábizzuk az Olvasóra.

A beszélgetőpartnerek, a házasságkötők, a sikkasztani akarók magán-személyek. A házasságkötésnek és a sikkasztásnak azonban komoly közéleti vonatkozása van. Ha a jegyző úr szerelmes lesz a polgármester asszonyba, bár az egyik tisztviselő a másik pedig tisztséget viselő, a jegyző úr vonzalma mindaddig magánjellegű, míg nem befolyásolja károsan a feladatuk ellátását, vagy nem kötnek házasságot stb.

Így határolódik el egymástól nagyjából az, ami köz- és az, ami magánérdekeltségű terület.

Mik tehát konkrétan a köz ügyei? Utalnak erre pl. az egyes minisztériumok nevei, melyek persze gyakran gyűjtőfogalmak, le kell őket bontanunk. A köz ügyei közé tartozik az oktatás, a művelődés, az egészség, az igazságszolgáltatás, a büntetés-végrehajtás, a közrend, a közigazgatás, a társadalmi egyenlőség, az adózás, az emberi jogok, több vonatkozásban a nevelés, a nyelvhasználat, a család ügyei bizonyos vonatkozásokban, és így tovább.

Közügy azért van, mert mint emberek, közösségi lények vagyunk, akik egymásra vagyunk utalva, és akik örülni is tudunk egymásnak. Így vannak olyan ügyeink, melyeket csak összefogással, közös gondolkodással és közös akarral tudunk megoldani: ezek közügyek. Ha valaki egy fontos, de alapvetően magánügyét nem tudja megoldani – pl. van egy gyermek, akit a szülei tönkretennének –, az ő ügye a nagyobb közösség ügyévé, közügygé válik. Egy ilyen esetben persze a szülők viselkedésének ügye is közügy lehet. Összefogás, közös gondolkodás, közös akarat, közös segítségnyújtás, vagy adott esetben közös védekezés, amire törekednünk kellene, amiért dolgoznunk kellene. Ennek kellene lényegében, hogy kitegye a közéletet.

Mint ahogy az egyes emberek se tudják minden „ügyüket”, problémájukat megoldani, úgy a közérdekeltségű területen is sok olyan probléma van, amit megoldatlannak kell tekintenünk. Ragadjuk ki az egészből például a büntetés-végrehajtást. Vétséget követ el egy fiatal, börtönbe kerül néhány hónapra vagy évre, s amikor kikerül a börtönből, nagyobb a hajlama

és a hozzáértése a bűnözéshez, mint mielőtt az igazságszolgáltatás a társadalom gondjaira bízta. Honnan erednek ezek a nehézségek? Hogyan lehetséges, hogy pl. a műszaki világban rendkívül értelmes dolgokat hozunk létre, saját magunk életét pedig oly kevésbé tudjuk értelmessé alakítani?

Nyilvánvaló, hogy az ember nem születik teljes emberi kifejelettségben. Ez azt jelenti, hogy születése után fejlődik tovább. Merre, hogyan és meddig fejlődik? Vannak a több millió éves törzsfelődés során olyanná, amilyenné alakult génjeink, vannak a szüleink és az egyéb környezetünk. Tőlük függ, hogyan fejlődünk tovább a születésünk után.

A műszaki világban, ha pl. egy új autót fejlesztenek ki, rengeteg munkát fektetnek abba, hogy a konstrukció minél tökéletesebb legyen. Kik végzik ezt a munkát? Olyan szakemberek, akik megtanulták a szakterületük ha nem is minden, de sok-sok csínját-bínját, akik folytonosan képzik magukat, tanulnak, és együttműködnek egymással.

Most megnézzük az újszülöttek, a kisgyermek, a serdülő, a fiatalok „konstruktorait”, milyen felkészültséggel rendelkeznek ahhoz, hogy elő tudják mozdítani a kisgyermek fejlődését? Milyen tudásuk van a gyermekek különböző irányú fejlődésének a feltételeiről, arról, hogy hogyan kell a gyermekkel bánni, milyen környezetre van neki szüksége ahhoz, hogy szabad, erős, önmagával rendelkezni tudó személyiséggé váljon? Nem tévedünk, ha azt gondoljuk, hogy egy kutyatenyésztőnek általában több ismerete van a kutyáiról, mint a legtöbb szülőnek a gyermekeiről.

Szeretjük a gyermekeinket, de kevesen vannak a szülők között, akik úgy tudják a gyermekek fejlődését ösztönösen vagy tudatosan előmozdítani, hogy azok emberségben túlnőjenek azon, mint ameddig a szülők eljutottak. Azt mondjuk, hogy „a problémák” (szegénység, tudatlanság, durva lelkület stb.) „újratermelődnek”. Ha egy autógyártó cég újratermelné valamilyen autótípus hibáit, tönkremenne. Ezért nem termeli újra a hibákat, hanem egyre jobb autókat gyárt.

A kereszténység ismeri a „technológiáját” annak, hogy egyre jobbak legyünk. El kellene sajátítanunk ezt a technológiát.

*Nevelni annyit jelent, mint eleven érzékelésben lenni.
Egy egész életfolyam áramlik át tőlem a többiekbe és a többiektől
belém... A (proletár-) gyerekek baja az én bajom is és fordítva.
(Kentenich atya)*

„Szent vagányok”

A szóösszetétel nem az én találmányom. A farkastábort záró csoportelőadások alkalmával hangzott el körülbelül ilyen szövegösszefüggésben: Elég a pelenkásokból, a pisis lányokból (ti. a félszeg és nyafogós táborlakókból)! Segíts Szűzanya, bátor farkasokat nevelni! Segíts, hogy mindannyian „szent vagányokká” váljunk! (A táborvezetőség fohásza.)

Vagáynak lenni általában nem jámbor állapot. Kezreténynek nem kívánatos. A felületes szemlélőnek egyenesen szégyenletes. Egy vagány az mindenekelőtt szemben áll a többiekkel. Olyasmiket tesz, amit mások nem mernek, vagy olyat, ami jobb körökben nem illik. Egy vagányt ez szemernyit sem zavar. Sőt, szentelenül élvezzi, hogy a többieket szemlesütésre készíti. Mindig kilóg a sorból, erős, bátor, merész. Nem futamodik meg a félelmei miatt. Félelmei nincsenek, vagy nem törődik velük. Szívesen van magához hasonlókkal egy csoportban. Ez az ő bandája. Tekintélytisztelettel csak a bandavezért illeti. Nagy dolgokra képes. Hős is lehet, ha sikerül valami nemes célt találnia. Többnyire nem a jó oldalán áll.

A vagány szinonimájaként használjuk a „belevaló” kifejezést. Ez már tiszteletreméltóbb állapotra utal. Talán még irigyeljük is azt, aki belevaló. Merészség, virtus van benne.

Tízennyolc évesen találkoztam a hittel, s azt hittem, azon kell dolgoznom, hogy mindazokat a tulajdonságokat kiöljem magamból, amelyek a vagányra illenek. Mígnem találkoztam Schönstatt-tal. Csodaként éltem meg első óbudavári családnapunkat. Tilmann atya arról beszélt, hogy fedezzük fel Istentől kapott eredetiségünket, s ebből kiindulva, a Szűzanya segítségé-

vel szabad jellemekké tudunk formálódni. A Jóistennek nem rabszolgákra, hanem erős, szabad, papi jellemekre, egyenesen farkasokra van szüksége, akik képesek megharcolni a jó ügyért.

Csodálkozva kérdeztem: Hogyan? Ahhoz, hogy jó keresztény legyek, nem kiölnöm kell magamból bizonyos dolgokat, hanem felfedezni a használhatókat? Nem báránynak kell lenni, hanem farkasnak? Amolyan szabad vagánynak? Szent vagánynak.

Tíz éve már ennek, s azóta is legszebb kincsem egyike a Jóisten szabadsága. Nem kell erőszakot tenni a bennem lakó farkason, hanem a jó ügy szolgálatába kell állítani. Az Isten felszabadító szeretetét élem meg ebben. És ezt akkor is átélem, amikor a gyermekeimen látom, hogy megtapasztalják az Istennek ezt a fajta szeretetét.

Olyan jó, hogy fiaink és lányaink is vannak. Mikor hazajönnek a schönstatti táborokból, mindig a szabadság lelkét hozzák haza. Boldogok, mert megtapasztalták a Jóisten szeretetét. Ilyenkor én is boldog vagyok, és nagyon hálás azoknak, akik vezetik a táborokat. Segítenek abban, hogy amit mi otthon a tökéletlenségünk miatt nem tudunk közvetíteni, az mégiscsak eljusson a gyermekeinkhez.

A leánytáborból és a farkastáborból úgy jönnek haza a gyerekeink, mint a farkasok. Erősen, bátran, olyan „ide nekem az oroszánt is” lendülettel. Olyan merészen, vagányosan. A szívükben a Szűzanyával.

Ilyenkor én is együtt fohászok a táborvezetőkkel: Adj a Isten, hogy mindannyian szent vagányokká válhassunk! Szent vagányokká, akiknek a Szűzanya a bandavezérük.

Egy csoport életéből

Közösségünk szeptemberben lett 10 éves. Szerettük volna mindannyian méltóképpen megünnepelni ezt a szép évfordulót. Elhatároztuk, hogy egy kirándulás keretében elzarándokolunk a budaörsi Csiki-hegyektől Makkosmáriára. Szeptember elseje volt, mint kiderült később, a nyár utolsó jó meleg napja. Gyermekeink vidáman szaladgáltak körülöttünk, mi felnőttek meg örülve a találkozásnak, beszélgettünk, olyannyira, hogy más szokásos útvonalra vitt a lábunk. E miatt egészen izgalmas sziklákat kellett megmásznunk, illetve vastag csúszós túlevelű szőnyegen leereszkednünk, hogy visszataláljunk a helyes útra. Makkosmáriáig még egyszer eltévedtünk, hiába jártuk be már gyerekkorunk óta rengetegszer az utat. Miközben vékony

szándálomban fűjtattam a csalános emelkedőn, azt kérdeztem magamtól: Szűzanya, nagyon emlékezetessé szeretnéd tenni ezt a kirándulást?

Makkosmárián örömmel találkoztunk D-ékkal. A templomban megpihenve köszönetet mondtunk közösségünkért. Legkisebb gyerekeink 10 szál gyertyával álltak az oltár előtt, melyet a 10 évért gyújtottunk. Hálát adtunk házasságunkért, az ez idő alatt született gyermekeinkért (a 6 családnak összesen 26 gyermeke van), a felépült családi házakért, Kentenich atya közbenjáró segítségével, Schönstattért. Sok szép eseményért és a nehézségekért is. Elmondtuk szokásos egy tized rózsafüzérünket, melyhez kéréseinket, szándékainkat is odatettük.

Ezek után a templom melletti réten letelepedtünk falatozni, közben minden család felemlegetett egy-egy nevezetes eseményt „mi volt szép?” címmel. Szaladt az idő, vissza kellett fordulnunk, hogy idejében hazaérjünk. Egyik édesapa a hároméves Marcsit autóval hazavitte, a többiek uszgyi be az erdőbe! Nagy léptekkel mentünk, mert már hűvösödött, szürkületett... És akkor a 10 éves V. felkiáltott: a papánál maradt a cipőm! (Mert odafelé mindenki, amit bírt, levett magáról.) Mit volt mit tenni, szegény V-nek hazáig meztláb kellett gyalogolnia. De milyen messze volt még a haza!

Persze, hogy megint eltévedtünk. Imitt-amott kivágtak erdőrészeket, valahogy nem hasonlított az út a szokásoshoz. Először azt mondogattuk: csak ne sötétedjen ránk!... Aztán már azt: ha meglátjuk Budaörs fényeit, minden jó lesz! De az még messze volt. (Istenem! Holnap reggel az első tanítási nap! Hogy fognak felkelni a gyerekek?!)

Egyszer csak ki fut velünk szemben a sötét erdőben? Egy schönstatti édesanya, aki nem messze lakott oda. Mesélte, hogy tele van az erdő vad-disznóval. Gyermekeink izgalma a tetőfokára hágott. A igazi schönstatti kiscapka minden bokorba benézett, nem lát-e végre egy vaddisznót. De sajnos nagyon hangosan csörtöttünk hazafelé. Na megláttuk a fényeket, de – Istenem! – milyen távoliak voltak!

Azzal bíztattuk magunkat, hogy egyszer ez a kirándulás emlékként nagyon szép lesz. Tényleg így is lett. A nap hőse kétségtelenül a meztláb gyalogló V. és az a mama, aki a hátán cipelte végig 8 éves feltört lábú kislányát.

Szép volt a nap, az együttlét, az ünneplés a viszontagságokkal együtt. És szép volt, mikor hazatértünk nagy fiúnk a terített asztallal várt bennünket.

A Szűzanya tényleg gondoskodott róla, hogy emlékezetes legyen a 10 éves évfordulónk. Köszönjük neki.

„Mater habebit curam!”

Lépcsőházi beszélgetések

Ezen az oldalon olyan témákkal foglalkozunk, melyekkel nap mint nap találkozunk itt-ott beszélgetve. Valaki hozzánk fordul, elmondja problémáját és megértést, tanácsot, esetleg segítséget vár vagy kérdez. Sokunknál nagyon nehezen jön a támogatást, eligazítást nyújtó szó ezekben a váratlan helyzetekben. Gyakran csak akkor jutnak eszünkbe az éppen megfelelő szavak, amikor a másik már messze jár, és sajnos nem mindig tudunk olyan helyzetet teremteni, hogy legyen alkalmunk elmondani ezeket a „lépcsőházi” gondolatokat.

– *Nekem elegendő van a politikából. Az egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz. Nem hiszem én már azt sem, ha kérdeznék.*

– *Igazad van, ha a politika alatt a pártcsatározásokat érted. A politika azonban ennél több, a közös ügyek mindenki számára lehető legjobb intézése. Ebből nem lehet elegendő, mert a saját életünkről van szó. Nem hagyhatjuk, hogy dolgainkról a fejünk fölött döntsenek, rajtunk is múlik, hogyan alakul az ország sorsa, felelősek vagyunk.*

Azt mondd, egyik olyan, mint a másik?! Ha feketebőrűeket látok, ők is egyformának tűnnek, ha közelebről és alaposabban szemlélem őket, bizony vannak különbségek...

– *A templomban hinni kell, és nem politizálni.*

– *Ez a két dolog úgy tartozik egymáshoz, mint a jobb- és a balkéz.*

Hit és politika akkor vannak távol egymástól, ha a politika területét átengedjük a nem-hívőknek, vagy a hitet kivisszük a mindennapi életből. A hit a templomban olyan, mint az autó a benzinkútnál: azért tankolok, hogy az úton tudjak előrehaladni, azért vagyok a templomban, hogy az ott megerősített kapcsolat erejéből és tartalmából merítve járjam az életem útját a családomban, a munkahelyemen, a társadalomban annak tagjaként.

– *Általános kérdés: ha nyilvánvaló hazugsággal gyalázzák azt az oldalt, ahol mi állunk, hogyan reagálunk erre?*

– *Nem állhatunk be a sárdobálók közé. Megkérdezhetjük: „Gondolod? Én másként látom.” Vagy: „Mondd, hogyan látod? Erről hogyan győződted meg?” És ha legközelebb találkozunk vele, lehet neki előre köszönni...*

„Tedd könnyűvé énnekem ezt a nehéz hűséget”

(József Attila)

Ha visszaemlékszem az esküvőnk utáni napokra, hetekre, egészen különlegesnek találtam, hogy az az ember, akit úgy szerettem/szeretek, mellettem van, ha éjjel felébredek, szuszog – no, néha hortyog – mellettem az ágyban, megható volt, ahogy szemöldökét összehúzta, ahogy gesztikulált, érdekesek voltak meglátásai, még az is, ahogy borotválkozott... Az együttléteknél különleges fényük volt. Azóta eltelt már több mint egy évtized, megszoktam, hogy mellettem van, ha homlokát ráncolja, akkor az is előfordul, hogy bosszankodok, a szívem a találkozások többségénél nem ugrik ki a helyéről, ha meglátom őt, én sem ugrom a nyakába, mint régen (bár nehezebben is bírná). Elkezdődtek a hétköznapiak, születtek sorra a gyerekek, szaporodtak a tennivalók, és ezzel együtt egy kicsit elkezdődött az egyhangúság is.

Valahogy olyan ez a helyzet, mint pl. amikor nászúton Nápolyban járunk, és minden látnivalót (még a szűk utcácskákban száradó lepedőket is) hatalmas érdeklődéssel szemléltünk. Az ottlakók kicsit értetlenül néztek ránk, minék fényképezgetünk itt minden semmiséget, mi olyan különleges itt. Ők már hozzászoktak ehhez a látványhoz, az utca minden kockakövét jól ismerik, és nem veszik maguknak a fáradságot, hogy körülnézzenek, milyen gyönyörű helyen élnek.

Már nem lángolunk, de szeretjük egymást. Együtt vagyunk jóban-rosszban, tesszük a dolgunkat. De azért, bevalljuk magunknak, néha hiányzik a tüzes szikra a levegőből, amikor egymásra nézünk, a bizsergés, ami végigfut rajtunk a másik érintésétől. Ha ez meg is van a mindennapokban, hol egy „szükséget szenvedő” gyermek, hol az elvégzendő feladatok, hol a fáradság kioltja a fellobbanó lángot. Ezért jót tesz, ha néha csak kettesben (miközben a gyerekek a „hűtőszekrényben”), a munkától mentesítve újra felfedezzük egymás kincseit.

„Veled voltam Velemben, hogy ott járjak a kedvedben”

Pihenés a forrásnál címmel soproni családok pályázatot adtak be a Szociális és Családügyi Minisztériumhoz, amely azt célozta meg, hogy a házaspárok néhány napot kettesben, gyerekek nélkül pihenhessenek, hiszen úgy tűnt, erre van a legnagyobb igény. Összesen tizenhat házaspár 2-3 éjszakát töltött egy kedves kis panzióban, Velem nevű községben, mely a Kőszegi-hegységben található. Íme három élménybeszámoló:

„Képzeld el egy házikót az erdőszélen... Reggel sokáig alvás... Kényelmes, hosszantartó reggelizés a teraszon (gyerekzsivaj nélkül)... Napközben meg nagy séták, kirándulás, biciklizés. Persze ebéd után szieszta, majd kettesben lehetsz régóta elolvasatlan könyveddel, no meg a feleségeddel... Aki egyébként minden nap tollasozott VELEM.”

„Egymással szemben sokszor „érdesek, göcsörtösek” vagyunk, de itt kisimultunk... Sok év házasság után ott újra éreztük: „csak mi ketten vagyunk, és senki más!” Igazi testi-lelki pihenés és egymásratalálás volt.”

„Mielőtt elindultunk két és fél napos nyaralásunkra, volt még egy sürgős határidős munkánk, amit mindenképpen el kellett végeznünk. Azt gondoltuk, hogy az utolsó este elég lesz hozzá, de mire befejeztük, bizony éjjel három óra volt. Másnap nem akartuk a drága nyaralási időt „elaludni”, így korán keltünk, hogy időben mindent elrendezhessünk, és indulhassunk. Hajtós délelőtt után 11 óra körül végre indultunk a várva várt Velem felé.

Még Sopron határában jártunk, amikor egyikünk megjegyezte: „Te, most már nem kell sietni, hiszen mindegy, hogy hol vagyunk együtt, a nyaralás már itt elkezdődött.” És kiengedett lelkünkéből az a felszított feszültség, amivel eddig intéztük dolgainkat, és éreztük, hogy megállt az idő. Kényelmesen megérkeztünk Velembé dél körül. Az idő gyönyörű volt, az erdő, a hegyek mágnesként vonzottak minket, és elhatároztuk, hogy még aznap délután felsétálunk az Írottköre (ötórás út oda-vissza).

Hűvös völgyben indultunk, lent csörgedezett egy kis patak, körös-körül óriási bükkfák. Már néhány km-t megtettünk, amikor férjem a dombvonulat tetején napsütötte sziklákat látott. Úgy megkívánta a napfényt az árnyé-

kos völgy után, hogy egyből elindult felfelé. Hívott engem is, de én rajtam akkor tört ki az éjszakázás fáradtsága, úgy éreztem, alig tudok tovább botorkálni, nem, hogy még hegyet mászni. Mondtam neki, hogy menjen csak, én itt a völgyben folytatom az utat. Egy darabig így kirándultunk tovább, ő fent a dombvonulaton, én lent a völgyben. Ő többször kiabált nekem: „Gyere ide fel, olyan szép itt!” –, de én csak mentem tovább a völgyi úton, és úgy éreztem, orra bukok az álmosságtól. „Gyere fel hozzám” – kiáltotta férjem újra, és én megint csak nemet mondtam, és ekkor váratlanul (a bokrok takarása miatt előre nem láthatóan) egy hirtelen hajtúkanyart vett az ösvény, amin bandukoltam, és rövid emelkedő után pont oda érkeztem, ahol férjem állt. Elneveztük magunkat: „Látod, nem akartam feljönni, de a Jóisten egy hirtelen mozdulattal kanyarított egyet az utamon, és ide vezetett hozzád.”

Fent a dombtetőn találtunk egy napsütötte helyet, leterítettük a kabátokat, én lefeküdtem, és pillanatok alatt elaludtam. Arra ébredtem, hogy férjem betakar az ingével, mert a nap eltűnt a fák mögött, és árnyékot vetettek rám. Ébredező tudatomban az első felismerés az volt, hogy társam végig itt ült mellettem, és őrizte az álmom. Az erdőben csend volt, és illatok, a szívbemben nagy-nagy béke és szeretet.

Két és fél nap múlva azzal az érzéssel mentünk haza, mintha egy hetet nyaraltunk volna. Nem is gondoltuk, hogy ilyen intenzíven is lehet pihenni.”

*Vagy a levegő, amelyet beszívok,
a táplálék, melyet visz a vér;
a látásom vagy – tán meg is lepődnék,
ha tenzemeddel rám tekintenél –,
vagy, észrevétlen, mint ahogy a kéz,
a szív, az agy, a gondolat, akármilyen,
életem része, melyet bármikor
keresetlen is meg tudok találni, –
s mint a bonyolult óramű, ha elvész
egy alkatrésze, s tiktakja kihagy,
olyan lennék nélküled, és csak akkor,
csak akkor tudnám igazán: ki vagy.*

Szilágyi L.

ÉLŐ HÁZISZENTÉLY

Már harmadik éve vettünk részt az óbudavári családnapokon, amikor konkrét lépéseket tettünk háziszentélyünk létrejöttének érdekében. Addig is imádkoztunk esténként a család együtt, de ez inkább a gyerekszobában zajlott. Sokszor mese után volt a közös ima, ekkor már a gyerekek álmosak voltak, inkább aludtak volna. A családnapokon hallottunk a háziszentélyről is, ez mindkettőnknek nagyon tetszett. A harmadik évben aztán megvettük a „szakirodalmat” hozzá (lásd Könyv a háziszentélyről), és még inkább

késztetést éreztünk a megvalósításra.

A háziszentély első változata még egyszerű volt, annyiban mégis érdekes, hogy egy 250 éves egyházi épület átépítése során kidobott szemöldök-kő az alapja. Egy-két gyertya, pár szál virág, Szűzanya-kép, Jézus-kép szerepelt rajta. A nappaliban helyeztük el, hogy bármikor, bárki számára hozzáférhető legyen. Amikor elkészítettük, összejött a család és elmagyaráztuk a gyerekeknek, hogy most meghívjuk a Szűzanyát a házukba, hogy velünk legyen mindig. Bármikor fordulhatunk hozzá, örömeinket, bánatunkat, kéréseinket elé tárhatjuk. Ezt a 6 évesünk olyan komolyan vette, hogy másnap többször is odatérdelt a háziszentély elé, és magába mélyedve imádkozott.

A házioltár létrejötte új családi szokáshoz is vezetett. Most a vacsora után imádkozunk együtt, addig még mindenki együtt van, még nem széledtünk szét fűrödni, lefekvéshez készülödni. Így sokkal fegyelmezettebbek az imádságaink, bár mindig van egy-két gyerek, aki éppen megbontja a rendet. Ez sokszor nagy türelmet igényel részünkről. Ezzel kapcsolatban van egy aranyos történetünk:

Egyik este betoppant egy barátunk, és őt is a közös imához hívtuk. A gyerekeink kivételesen szépen, fegyelmezetten imádkoztak. Amikor a vendégünkre került a sor, hálát adott a családunkért, azért, hogy ilyen aranyosak a gyerekek. Vendégünk távozása után a 7 éves kuncogva ment oda apukájához: „Apa, az Eszti nem is tudja, hogy mi milyen rossz gyerekek vagyunk.”

A fegyelmezetlenségek mellett azért szép pillanatokot is átéltünk. Sokszor csak ilyenkor tudtunk meg egy-egy apró örömet vagy éppen szomorúságot, amit aznap éltek át a gyerekeink. Ugyanakkor nagyon jó, hogy ilyenkor szinte mindig együtt a család! Szép az is, hogy a nálunk vendégeskedők is együtt imádkoznak a háziszentélyben velünk. Szintén szép, hogy hosszabb utazás előtt kérjük a Szűzanya oltalmát és áldását az utunkra. És az is szép, amikor hazaérünk, nem felejtjük el a hálaadást sem. Szép volt azt is megtapasztalni, amikor egy másik schönstatti család vendégeskedett nálunk távollétünkben, hazaérkezésünkkor láttuk: a háziszentélyen ott voltak a gyerekek ajándékai a Szűzanyának (egy-egy termés, virág, rajz). Így még jobban otthon érezhették magukat nálunk.

Amikor őrangyaloztunk, szintén este, a közös imánál találtuk ki, hogy ki volt a védelmezőnk. Jó volt azt is megtapasztalni, amikor épp bánatunk volt, hogy a Szűzanyához fordulhattunk, megpihenhettünk a háziszentélyben nála. A rendszeres közös esti imák jobban összehozták a családukat.

Úgy érezzük, hogy sok kegyelmet kaptunk a háziszentély létrejötté óta, ezért nagyon hálásak vagyunk a Szűzanyának és a Jóistennek.

Nem a vér s a test ellen kell viaskodnunk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, e sötét világ kormányzói és az égi magasságok gonosz szellemei ellen. Öltétek föl tehát Isten teljes fegyverzetét. Csak így tudtok ellenállni a gonosz napon és így tudtok mindent leküzdve helytállni. Álljatok ki tehát: derekatokra csatoljátok a tiszteség övét, öltétek magatokra az igazság páncélját, lábatokra húzzátok a békesség evangéliumának hirdetésére a kézség saruját. Mindehhez fogjátok a hit pajzsát, amellyel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. Vegyétek föl az üdvösség sisakját és markoljátok meg a lélek kardját, ami Isten igéje. Esedeztetek szüntelen bensőséges könyörgéssel és imával a Lélekben. (1Kor 10,3-5a)

A pápára figyelünk

Az Egyház nagyra értékeli a demokratikus rendszert, amely biztosítja polgárai számára a politikai döntésekben való részvételt és garantálja a kormányzottnak, hogy maguk válasszák meg és ellenőrzik vezetőiket, vagy békés formában leváltásuk, ha szükségesnek látszik.

...Ha egy demokráciából hiányoznak az alapvető értékek, akkor az előbb-utóbb leplezett vagy leplezetlen totalitarizmusba fordul, miként a történelem tanúsítja. De a

szabadság csak az igazság befogadása által érvényesül teljesen: egy igazság nélküli világban a szabadság elveszíti tartalmát, és az ember vad szenvedélyeinek, nyílt vagy rejtett tényezőknél a hatása alá kerül. A keresztény viszont éli a szabadságot, szolgálja a szabadságot; hivatásának missziós természetéből eredően állandóan hirdeti az általa már megismert igazságot; másokkal folytatott párbeszédében figyelembe veszi az igazság minden töredékét, amelyet az emberek életében és az egyes nemzetek kultúrájában felfedezett, szüntelenül hangsúlyozza mindazt, amit hite és egészséges értelmi erőfeszítése révén az emberi személyről tanult.

Még a társadalom testét alkotó többség sem teheti meg, hogy a kisebbség ellen forduljon, azt marginalizálja, elnyomja, kizsákmányolja vagy megkísérelje megsemmisítését. Még a demokratikus berendezkedésű országokban sem mindig tisztelték teljes egészében ezeket a jogokat. ..., amelyek olykor azt mutatják, hogy az ember elveszítette azt a képességét, hogy döntéseit a közjónak megfelelően hozza. A társadalom részéről jelentkező követeléseket pedig nem mindig a jogszerűség és az erkölcs kritériumai szerint teszik mérlegre, hanem inkább aszerint, hogy mekkora választói vagy pénzügyi súlyt képeznek a követelések mögött álló csoportok. A politikai erkölcsök ilyen elferdülései idővel bizalmatlansághoz és fásultsághoz vezetnek; a lakosság politikai aktivitása és polgári szelleme aláhanyatlak, ha úgy érzi, hogy semmibe veszik és becsapják. Emiatt fordul elő, hogy a részérdekek mind nehezebben kapcsolhatók szerves egésszé a közjővel. A közjó ugyanis nem a részérdekek pusztá summázata, hanem azok mérlegelését és megfelelő elrendezését is magában foglalja a javak kiegyensúlyozott értékrendje alapján... (Centesimus Annus, 44., 46., 47. fejezetéből)

Tilman atya válaszol

(a Magyar Schönstatt-mozgalom apostola)

Kérdés: Manapság egyre jobban érezzük, hogy nő a felelősségünk, hogy országunkért tegyünk. Hogyan tudja ezt megtenni egy többgyerekes édesanya, aki teendői közül ki sem látszik, vagy az édesapa, akinek erejének, idejének javát követeli a munkahely és a nagycsalád.

Válasz: Amikor étterembe megyünk, ki nek köszönhetjük a finom ebédet? A konyhában dolgozóknak és a pincérnek. A konyha az étteremben nem látható, általában csendben működik, de legalább annyira fontos, mint a kedves pincér.

A közéletben vannak egyrészt döntéshozók, végrehajtók, és másrészt vannak a családok, az emberek. Egy demokratikus országban az előbbi személyek változnak, ezért a családok, emberek még fontosabbak, mint az éppen hatalmat gyakorlók. A családok alakítják a személyiséget. Olyan embereket nevelnek, akik tudnak szeretni, akik képesek dolgozni a közjóért, akik nem a saját zsebüket akarják megtölteni. Nekik van elég mély öntudatuk ahhoz, hogy nem kell folyton más embereket bemocskolniuk saját gyengeségeik leplezése miatt, hiszen otthon, a családjukban megtapasztalták, hogy értékesek, és ezért képesek mindenkiben meglátni a jót.

Tehát az az asszony és az a férfi, aki a családjáért él, a politikai élet számára ugyanolyan fontos, mint aki az éttermi konyhában az ételek minőségéért dolgozik. És vajon mi történne az étteremben, ha mindenki, aki a konyhában dolgozik, felszolgálni akarna, és a konyha üres maradna?!

Kérdés: Mi az, amit konkrétan tudunk most tenni?

Válasz: Elbúcsúzunk a gyermekét világunktól. Korábban olyan kormányunk volt, ami tetszett nekünk, és kérem szépen, mit tettünk érte? Egy cédulát dobtunk a dobozba. Mit tettünk még?!

A Jóisten küldte nekünk ezt az új helyzetet. Ő azt akarja mondani nekünk, hogy nem elég négyévenként egy cédulát dobni egy dobozba ahhoz, hogy létrejöjjön egy keresztény politikai élet.

Mit kell tehát tenni? Csak egy dolgot akarok most mondani: felelősnek érezni magunkat. Vannak emberek, akikért én felelős vagyok: a családom-

ban, a munkahelyemen, a baráti körben, a sportkörben, a szomszédságban. Kérem szépen, vegyünk egy cédulát és írjunk le öt nevet, és írjuk a nevek fölé: én felelős vagyok értük. És minden név után leírjuk, mit akarunk tenni érte.

Kérdés: Mit tehetünk a többiekért, ha felelősnek érezzük magunkat értük?

Válasz: Jót tehetünk velük. És jót mondhatunk nekik. Beszélünk velük, és az életük fontossá válik számunkra. Így növekszik a felelősségünk.

Nem nehéz valakiről rosszat mondani. Ez nem a politikai felelősség jelle, hanem azt mutatja, hogy ez a személy rosszul nevelt ember. Viszont nehéz türelemmel hallgatni, hogy a szomszédod panaszkodik, hogy pl. az árak megint emelkednek, és... stb.

Az új keresztény közéleti mód tehát: én felelősnek érzem magam érted.

Kérdés: Ily módon alakíthatjuk a közszemléletet, a közgondolkodást? A másképp gondolkozókat?

Válasz: Ugye, nem nehéz elhinni azt, hogy a Jóisten teremtett néhány millió csillagot, és a Napot meg a Holdat. De azt nehéz elhinni, hogy egy ember gondolatait meg tudja változtatni. Miért nem hisszük igazán, hogy Ő olyan hatalmas, hogy meg tudja változtatni egy másik ember gondolkodásmódját?!

Kentenich atyánk, a mi alapítónk, amikor Hitler uralkodott Németországban, koncentrációs táborba volt zárva, és minden órát számolnia kellett, hogy bármikor meghalhat, mint sokan mások. És ő minden percben hitte, hogy vissza fog térni, és visszatért. És mi hiszünk...

Kérdés: És mit tehet az Oázis?

Válasz: Terjeszkedik. Egyre több emberhez jut el.

Levél egy politikushoz

Tisztelt Elnök Asszony/Úr!

Önhöz, mint a magyar közélet egyik jelentős alakítójához fordulunk.

Mint családok, érdekeltek vagyunk abban, hogy a társadalom, amelyben élünk, gyarapodjon. Ezért hálásak vagyunk mindenkinek, aki a gyarapodás folyamatát előmozdítja, és sajnáljuk, ha valaki hátráltatja azt.

Gyarapodás alatt messze nem csupán és nem is elsősorban az anyagi gyarapodást értjük. Természetesen, mint több gyermeket vállaló és értük felelősséggel tartozó szülők, igyekszünk két-két lábunkkal egészen a földön

állni-járni, és nem tévesztjük szem elől az anyagi gyarapodás fontosságát. Az embernek ételre, ruházatra, lakásra van szüksége, s annak is tudunk örülni, ha néha több jut, mint csak a legszükségesebbekre.

Van azonban egy gyarapodás, amelyik nélkül az előbbieket szinte semmit sem érnek: a szeretetben, értelmességben, érzelmekben, igazságosságban és hasonlókban való gyarapodás. Nevezzük ezt lelki-szellemi gyarapodásnak.

Fontosnak tartjuk a házasságunkat és a családjunkat, mert a házasságnak és a családnak jó vagy rossz irányban, de meghatározó szerepe van a jövő nemzedék útrairításában.

Azt gondoljuk, minél többet kell azért tennünk, hogy minél többen úgy menjenek a családból az óvodába, iskolába, munkahelyre, közéletbe, hogy minél inkább eredeti, alkotó személyiségek és egyúttal közösségi emberek legyenek. Ez elsősorban a család feladata.

Hol és hányan vannak azonban azok a szülők, akik készek és képesek olyan családi életet alakítani, olyan családi légkört teremteni, amely alkalmas ilyen személyiségek nevelésére? A válasz egyszerű: itt-ott, elvétve vannak. Kevesen vannak, mert a társadalom az elmúlt évtizedekben nagy átalakuláson ment keresztül. Ez az átalakulás többek között az egyén szabadságának eladdig nem ismert mértékét eredményezte. A szabadságnak ezzel a térnyerésével nem tartott azonban lépést az életre való felkészülés, felkészítés. Így sokan élnek saját ösztöneiknek, a reklámoknak és egyebeknek kiszolgáltatottan. Kiválóan tudnak az autóval, a számítógéppel és sok más értékes eszközzel bánni. Nem tanulják azonban meg, hogyan bánjanak saját ösztönvilágukkal, hogyan építsenek tartós kapcsolatokat, hogyan váljanak szabad, erős, saját magukra és másokra figyelni, tekintettel lenni tudó személyiségekké.

Annak a területnek, melyet közéletnek nevezünk, különleges szerepe van a társadalomban. A közélet szereplőinek, formálóinak, befolyásolóinak több lehetőségük van a társadalom gyarapodását előmozdítani, a társadalmi folyamatokat terelni, mint a többi állampolgárnak. Ezért szeretnénk az Ön figyelmét fölhívni arra, hogy véleményünk és tapasztalataink szerint mire van szüksége a családnak és az ifjú nemzedéknek.

Minden rendelkezésre álló eszközzel elő kell mozdítani, segíteni kell azokat a folyamatokat, amelyek gyarapodást jelentenek, és vissza kell szorítani mindazt, ami ezeket a folyamatokat akadályozza. Ha lehetetlen is az ellentétes, a romboló folyamatokat teljesen megszüntetni, mindent, amire képesek vagyunk, meg kellene tennünk, hogy visszaszorítsuk őket.

Néhány utalással szeretnénk a figyelmét fölhívni a teendőkre.

Mi vezet gyarapodáshoz? Az többek között, ha minél több házaspár meg tud felelni annak a kihívásnak, amelyet a házasság és a család jelentenek. A házasság „a család lelke”, hisz a házastársi kapcsolat határozza meg a legnagyobb mértékben, hogy az ebből a kapcsolatból származó gyermekek milyen felnőttekké válnak, hogy erős, szabad, de egyúttal közösségi emberekké, személyiségekké válnak-e. Ezért a házaspároknak segítenünk kell, hogy megtanulják, hogyan válhat a házasságuk tartósan boldoggá, hogyan tudják a közösségüket egyre szebbé, gazdagabbá, megértőbbé, szeretetteljesebbé tenni, hogyan tudják egymást kölcsönösen megismerni, elismerni, egymás értékeit észlelni, megbecsülni.

Mi az, ami rombol? Ha olyan hatások érik a házaspárokat, amelyek gyengítik az összetartozásukat, a házasság és a család fontosságába vetett hitüket, annak tudatát, hogy a házasság lehet tartósan jó, hogy a házasságot lehet tanulni és nem szükségszerű, hogy a gyermekek olyanokká váljanak, akik képtelenek kapcsolatot építeni, másokra tekintettel lenni, a jót a rossztól megkülönböztetni, saját meggyőződésük alapján döntéseket hozni stb.

Tisztelt Elnök Asszony/Úr!

Szerettük volna sorainkkal az Ön figyelmét fölhívni a házasság és a család fontosságára. Tettük ezt egy-két mozzanat fölvilantásával. Kérjük, tegyen még többet, mint amit eddig is megtett a házasság és család jelentőségének megismertetéséért és elismertetéséért, azért, hogy a házasságért, a családjáért történő okos fáradozásokat a közvélemény szimpátiája és támogatása kísérje! Nyerje meg minél több politikus társát annak pártállásától függetlenül a házasság és a család erősítése, fölemelése ügyének!

Tisztelettel: XY

(Nem lenne jó, ha a csoportjaink mintegy „fölosztanak” maguk között a politikusokat és írnának nekik ehhez hasonló levelet? Esetleg alakulna egy „közélet-csoport”, amelyik koordinálná a fölosztást. Befutnának a válalások és a csoport segítene, hogy ugyanaz a politikus csak egy csoporttól kapjon levelet.)

A katolicizmus, a kereszténység úgy néz ki sajnos..., mintha félne attól, hogy érintkezzen a világgal, mintha a háttérben kényelmesen és nyugodtan akarna létezni, anélkül, hogy beavatkozna a mai kor nagy küzdelmeibe. (Kentenich atya)

GYEREKNÖVELDE

Kérdés: Elkezdődött a tanév. Mindnyájan azt szeretnénk, ha gyermekeink jól teljesítenének az iskolában, és emellett vidámak és kiegyensúlyozottak lennének. Lehetséges ez, vagy csupán vágyálom?

Válasz: Rajtunk, szülőkön is áll, mennyire lehetséges ez. Három fiú édesanyjaként, és a körzetemben látott tapasztalatok alapján, három tényezőt emelnék ki, amit egészségügyi szempontból is fontosnak tartok: Megfelelő táplálkozás, sok mozgás és elegendő alvás. Biztosan sokan legyintenek erre, hogy ezt számtalanszor hallottuk már, azonban sajnos azt látom, hogy a legtöbb családban a gyakorlatban ez nem működik.

A jó teljesítmény, a kiegyensúlyozottság, vidámság, amelynek megvalósításáról kérdeztél, lelki folyamatok. Orvosokat gyakran éri a vád, hogy csak a testtel foglalkoznak, a szellemmel és lélekkel nem. A fordítottja igaz gyakran a nevelőkre, hogy figyelmen kívül hagyják, hogy a szellemi teljesítményhez a testtel is kell törődni.

Kérdés: Említetted a megfelelő táplálkozást. Manapság a gyerekek eleget esznek. Mi lehet akkor itt a gond?

Válasz: Egyet említek: a legtöbb gyerek üres gyomorral indul

iskolába. Nem kap otthon reggelit, a szünetben 9 vagy 10 órakor futtában eszik. A szülők azt mondják erre: „Olyan feszült a gyerek reggel, hogy semmit nem tud enni.” Hát persze, hogy nem tud enni, ha este későn fekszik, és reggel indulás előtt 10-15 perccel ébred (sokszor a szülőkkal együtt). El lehet képzelni, milyen ideges kapkodás lehet ott: gyorsan öltözni, mosakodni, a reggeli fogmosásra már alig jut idő, és a gyereket szinte kilökik az ajtón, vagy be az autóba.

Mennyivel szebben indul annak a gyerekeknek a napja, akinek az óracserzés után van ideje az ágyban nyújtózni, öltözködés után az étkezőben valami finomság várja, valami könnyű, ami „jól csúszik” (mézes kenyér,

müzli, lágy tojás, tejfölös kenyér, joghurt, gyümölcs...) és teli pocakkal, egymással néhány szót váltva indul el otthonról. A gyerek számára testileg és lelkileg is fontos ez.

Kérdés: Az amúgy is túlterhelt gyerekeinket nem fárasztjuk le még jobban, ha edzésekre is járattuk?

Válasz: Gondolj csak bele, a gyerek feje jóval nagyobb a testéhez képest, mint a felnőtteké, mert az agya már majdnem kifejlett felnőtt agy. Ezt kell ellátnia oxigénnel kisiskolás korában kb. négyszer kisebb tüdőfelszínről. Ezért is fontos, hogy gyerekeink sokat mozogjanak a szabad levegőn.

A mozgás javítja az állóképességet, fegyelemre, kitartásra nevel, és a feszültséget levezeti. Nem mindig találjuk meg elsőre, melyik mozgástípus felel meg legjobban gyermekeinknek: A félénk vagy a verekedős fiúknak jót tesznek általában a küzdősportok, a fiaink ezt üzik. A néptáncról – nagy bánatomra – „hideglelést” kaptak. A jól megválasztott sport nem kiszívja belőlük az energiát, hanem feltölti őket. És engedjük őket játszani: fel kell tölteni a tankot, ha azt akarjuk, hogy menjen az autó.

Ha megerőltető a család számára edzésre vinni a gyereket, nagyon jó, ha az udvaron játszanak a gyerekek. Két leszúrt cölöp, kosárpálánk a falon, vagy egyszerű háló, kimeríthetetlen sportlehetőség, bármilyen az idő. Mint tudjuk, nincs rossz idő, csak rosszul öltözött ember. A lényeg, hogy a gyerek mindennap mozogjon.

Kérdés: Aludjanak eleget, mondtad. És mi van akkor, ha a leckekezdés a vacsoraidőn is túlnyúlik.

Válasz: Ha ez rendszeresen előfordul, tarthatatlan. Csökkenteni kell a gyerek különórát (nem a mozgást elősősorban), és felül kell vizsgálnunk tanulási szokásait. A nem a gyerek teherbíráshoz méretezett elvárások a szó szoros értelmében megbetegítenek. Örüljünk, ha a gyerek valahogy kifejezi ellenállását: akár burkolt lázadással (pl. csak ha állandóan a sarkában vannak, akkor tanul). De ha beáll a taposómalomba, erején felül gyúri a számtalan „elengedhetetlenül fontos” különórát, előbb-utóbb jönnek a problémák: nem tud elaludni, éjszakai rémálmok, bevizelés, gyomor-, fejfájás, dadogás, gyerekes szokások felvétele, szorongás, agresszió és még számtalan tünetet sorolhatnánk. Még felnőttkorban is sok betegség, lelki gubanc van, ami a gyerekkori „kemény” követelés mellékhatása. Lehet, hogy a szülő eléri, hogy gyermeke megvalósítsa, amit ő nem tudott, vagy még többre is vigye (orvos- vagy művészcsaládokban gyakori – nálunk is ez volt –, ha beleszakadsz is, akkor is orvost vagy zenészt stb. faragunk belőled), de ebbe bele lehet betegedni.

Kérdés: Sok különóra, „végtelen” leckeírás, „Addig nem kelsz fel az asztaltól, amíg szép/hibátlan nem lesz!” és hasonló „ismerősök”. Legközelebb ezekről beszélgetünk.

Gólyahír

Még alakot sem nyertek tagjaim és szemed már látott engem.

(Zsolt 139,16)

Örömmel tudatjuk Veletek, hogy június 22-én megszületett negyedik leányunk ANNA VERONIKA. Súlya: 2210 gramm, hossza: 46 cm. Az Ő picit, parányi élete is számunkra a Szűzanya gondoskodó jószágát sugározza. „Anyánk tökéletesen gondoskodik mindenről” K.A.

Gál László és Szilvi (Sopron)

Örömmel és hálával tudatjuk, hogy június 26-án, 3 nappal az építkezésünk befejezése után megszületett KATA lányunk! Aranyos, turcsi orrú, kék szemű kislány, azóta se vettük le róla a tekintetünket!

Endrédy Pisti-Orsi (Mány)

Isten hozott Benneteket!

Ha szeretnétek az örömhírt az újságban megjelentetni, kérjük, juttassátok el a szerkesztőségbe!

ÓRIÁSI apróságok (gyerekszáj)

A Kossuth téren egy gyerek hisztizett. Anyukája így szólt rá:
– Csitt legyen. Jobboldali gyerek nem nyafog.

Ebédre zöld-séglevest főztem, jó sok petrezselyemzöldet szórtam bele. Kislányunk boldogan ette és sorolta:

– Szeretem a répát, szeretem a borsót és szeretem a fűvet is...

– Miért mondd nekem, hogy nem szabad, mikor én már igazi férfi vagyok? – replikázik négyévesünk.

– Te vagy igazi férfi?! – kérdezem.

– Na jó, igazi kölyök férfi vagyok.

– Anya, szerintem Ádám és Éva a gyereknevelést rosszul csinálták, mert az egyik gyerek gyilkos lett, a másik meg halott...

A magasban egy repülőgép húz el felettünk. Kisfiunk meglepetten kiáltja: „Anyá, nézd, megrepesztette az eget.”

Nincs boruk

(Imaszándékok: kérjük családjainknak a kánai menyegző csodáját!)
Írjátok meg, ha nehéz helyzetben vagytok, hogy tudjuk hordozni egymást. Lehet névvel, de név nélkül is. Ha megköszönni valótok van, itt azt is megtehetitek.

– Mennyei Atyánk! Köszönjük Csányi Ági „javulásait” és add, hogy minél előbb talpra álljon. Kérünk oltalmazd és segítsd a családot!

*

– Kérünk, adj jó munkalehetőséget minden családapának!

*

– Köszönjük a már elkészült házakat, és kérünk, segítsd meg az otthont teremtő családokat.

*

– Hogy legyen a magyaroknak is Schönstatt-kápolnájuk! A kápolna építési engedélyéhez hiányzik még néhány ezer áldozat a kegyelmi tőkébe.

*

– Hogy egy feleség és családanya önzetlenül és ne erőszakosan

viszonyuljon férjéhez és gyermekeikhez.

*

– Egy nagyon beteg édesanyáért, hogy meggyógyuljon.

*

– Hogy az induló családcsoportok jól vegyék „az első kanyarokat” és gyümölcsöt termő igazi Schönstatt-csoport munkát tudjanak végezni a kísérő házaspár közreműködésével.

*

– Legyen elegendő előadó, vezető házaspár és gyerekfoglalkoztató a 2003. évi 12 családnapos hétre.

*

– Hogy az áldott állapotban lévő feleségek és magzatuk testi és lelki jólétben legyenek együtt, majd minél harmonikusabb legyen az új életformába való átmenet.

*

– A családszövetségbe meghívottak hallják meg és kövessék a halk indítatást is.

*

– A Szűzanya tudjon még több otthonba költözni, hogy „szent családtagokat és szent családbirodalmat formáljon”.

*

– Segítsd és formáld iskolás gyermekeinket, hogy az iskolában ne csupán a tanulásban, hanem emberségben is álljanak helyt. Kérünk, oltalmazd őket!

SCHÖNSTATT-HÍREK

Október 18-20-i hétvégén lesz az ez évi zsinatunk Tihanyban.

*

Női lelki napok: „A szeretet erősebb” címmel október 22-én Pécsen, 23-án Óbudaváron, 24-én Budapesten, 25-én Budaörsön lesz megtartva.

Október 30 – november 3-ig 16 éven felüli lányok hosszított hétvégéje Aenn nővérrel Óbudaváron.

*

Közösségünk tulajdonába került az Óbudavár Fő u. 28. számú ingatlan (a templom alatt a 2. ház).

*

A 2003. évre tervezett családnapok:

április 12 (szombat) – 18 (nagy péntek)	augusztus 3–9.
június 29 – július 5.	augusztus 10–16.
július 6–12.	augusztus 17–23.
július 20–26.	augusztus 24–30.
július 27 – augusztus 2.	augusztus 31 – szeptember 6.
+ 2 szövetségi hét.	

Az augusztus 23-ig tartó heteket elsősorban az iskolás gyerekes családok vehetik igénybe. Kérjük szépen a még gyermektelen házaspárokat és a családokat, ahol a gyerekek még nem járnak iskolába, hogy lehetőleg az utolsó két hétre jelentkezzenek.

Ha a lónak zablát vetünk szájába, hogy engedelmességre szorítsuk, egész testét irányítani tudjuk. Lám a nagy hajót, még ha erős szél hajtja is, a kis kormány oda irányítja, ahová a kormányos akarja. Így a nyelv is kicsiny testrészes ugyan, de nagy dolgokat visz végbe. Lám a csekély tűz mekkora erőt gyújt föl. Ugyanabból a szájból ered az áldás és az átok. Testvéreim, ennek nem volna szabad megtörténnie! Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból ont édes és keserű vizet? S teremhet-e, testvéreim, a fügefafa olajbogyót, vagy a szőlőtő füjét? A sós forrás sem ont édes vizet. (Jak 3,3-5.10-12)

CSALÁDAKADÉMIA HÍRADO

„Mintha álomból ébrednék!” E szavakkal kezdte hozzászólását egy fiatal apa. Majd így folytatta: „Nagyon megérintett, amit a mai modern világról mondtatok. Eddig sejtelmem sem volt arról, hogy a kulisszák mögül tudatosan manipulálnak bennünket. Csak most ébredek rá, hogy mennyire veszélyeztetett helyzetben vagyunk, és szeretnék tenni valamit. Hogyan lehetne erről még többet megtudni és főleg: létezik-e valami ellenszer?”

Mindez Balinkán, a Tölgyes táborban hangzott el 2002. július 17-én. Itt tartotta júl. 16-20. között család-táborát a székesfehérvári egyházmegye. A tábor célja: „Családok együttlétének és pihenésének elősegítése.” A házasságok elmélyítését a schönstatti Családkadémia előadó házaspárjai segítették, akik előadásokat adtak, és utána a feldolgozást vezették. A házaspároknek szervezett programok ideje alatt a gyerekekkel külön foglalkoztak. A táborban minden nap volt közös szentmise is.

A tábor jelmondata és célkitűzése: „Evezd a mélyre!” Megpróbáltunk utánajárni, hogy mi a jó és értékes a családukban? Mi az a csodálatos valóság, ami felé érdemes a hajónkat kormányozni? Hogyan tudunk kapcsolatainkban, mindennapi életünkben nagy mélységek felett biztonságban haladni az eltévedés és félelem veszélye nélkül? Mi a mi „túlélő csomagunk”? Hol van az iránytűnk? Az egyes napok témái:

Júl. 16. este: „Milyen a mi hajónk?” – lelki megérkezés és ismerkedés

Júl. 17.: „Ami a vizek felett látszik” – Az első napon a körültekintés, a mai viharos kor állt a középpontban. Előadás: „A mai modern világ”.

Júl. 18.: „Mi tart fenn a vízen?” – itt a házasságot összetartó belső erőkről volt szó. Ehhez kapcsolódó előadás: „A házasság szentsége”.

Júl. 19.: „Jeladás biztonságban és veszélyben” – Előadás: „Házastársi beszélgetés”.

Júl. 20.: „Milyen a jó hajós a viharban?” – A „vihart” a család számára a tömegtársadalomnak a fogyasztás szakadatlan növelésére irányuló hatása készíti elő. Előadás: „Ahol a kincsöd, ott a szíved”.

A tábor lelkiségébe sikerült a gyerekeket is bevonni, akik rajzaikkal ilusztrálták saját családjuk hajóját és életét. Külön kiemelendő a tábor családdias, jó légköre, melyet a családreferens házaspár, Szabó Gábor és Kati rengeteg munkával és sok személyes törődéssel készítettek elő és hordoztak.

MEGHÍVÓ

Diplomakiosztó küldetésünnep és családi lelki nap

2002. november 30-án

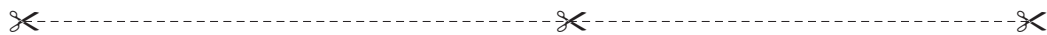
Veszprémben, az érseki szemináriumban

A nap programja:

- 9.30 – 10.00 megérkezés, ráhangolódás
 10.00 – 11.00 „Keresztény család a XXI. század küszöbén”
 előadók: dr. Endrédy István és Cecília
 11.00 – 12.30 a hallottak feldolgozása
 12.30 – 14.00 ebédszünet
 14.00 – 15.00 a végzett családtréner házaspárok bemutatkozása
 15.00 – 16.00 „küldetés-mise”, melynek keretében dr. Márfi Gyula
 veszprémi érsek átadja a diplomákat
 16.00 – kötetlen együttlét

Szeretettel hívunk és várunk Benneteket és minden érdeklődőt:

a Családakadémia 2. családtréner évfolyama

A Családakadémia honlapja: <http://www.csaladakademia.hu>

Az Oázis újság negyedévenként jelenik meg. Elő-
 állítási ára: 280 Ft számonként. Megrendelhető te-
 lefononon (87/479-002), faxon (87/479-026) e-mailen
 (schoenst@axelero.hu) vagy levélben.

Szeretnénk megrendelni az Oázis c. újságot
 példányban!

Nevünk:

Címünk:

Tel.:

Szeretnénk az Oázist egy másik család számára
 előfizetni példányban!

A család neve:

Címe:

Tel.:

Dátum:

Aláírás:

<http://www.schoenstatt.hu/oazis>

bélyeg
 helye

Családok a Csaláért
 Egyesület

Óbudavár

Fő u. 11.

8 2 7 2

Ne ítélj!

(részlet)

Istenem, add, hogy ne ítéljek –
Már tudom én, honnan ered,
Micsoda mélységből a vétek,
Az enyém és a másoké,
Az egyesé, a népeké.
Istenem, add, hogy ne ítéljek...

A dolgok olyan bonyolultak
És végül mégis mindenek
Elhalkulnak és kisimulnak
És lábaidhoz együtt hullnak.

Mi olyan együgyűn ítélünk
S a dolgok olyan bonyolultak.

Istenem, add, hogy minél halkabb
legyek –
Versben, s mindennapi beszédben
Csak a szükségeset beszéljem.
De akkor szómban súly legyen s erő
S mégis egyre inkább simogatás:
Ezer kardos szónál többet tevő...

Reményik Sándor

